

Așteptând ca cerul să se închidă: Criza fără precedent cu care se confruntă femeile și fetele care fug din Ucraina



— Cuprins

I.	REZUMAT EXECUTIV	4
▶	Recomandări specifice Republicii Moldova	8
II.	PREZENTARE GENERALĂ A CADRULUI DE EVALUARE	12
A.	Lucrul în parteneriat pentru a sprijini organizațiile pentru drepturile femeilor	13
B.	Ce am făcut	14
C.	Limitări	15
III.	INFORMAȚII GENERALE DESPRE REPUBLICA MOLDOVA	16
A.	Situația de urgență umanitară din Republica Moldova	17
B.	Guvernul Republicii Moldova	18
C.	Prevalența preexistentă a violenței bazate pe gen în Moldova și cadrul juridic existent	19
D.	Sistemul general de sănătate din Republica Moldova	20
IV.	CONSTATĂRI	21
A.	Nevoile și riscurile organizațiilor, grupurilor și colectivelor de femei	22
B.	Traficul de persoane și alte riscuri de violență bazată pe gen	24
C.	Riscuri legate de adăpost și de locuințe durabile	25
D.	Lipsa asistenței în numerar, a mijloacelor de trai și a accesului la locuri de muncă decente	27
E.	Lipsa accesului la informații precise	28
F.	Servicii de sănătate reproductivă și de combatere a violenței bazate pe gen	29
G.	Sprijin pentru sănătatea mintală și psihosocial	30
H.	Dubla discriminare împotriva populațiilor vizate	30
V.	RECOMANDĂRI ȘI CĂI DE URMAT	32
1.	Asigurarea unui răspuns umanitar sensibil la egalitatea de gen prin sprijinirea mișcărilor de femei din întreaga regiune	33
2.	Îndeplinirea angajamentelor de localizare prin transferarea puterii către organizații conduse de femei	36
3.	Abordarea lipsurilor în ceea ce privește protecția femeilor și a copiilor	40
4.	Îmbunătățirea accesului la serviciile esențiale	43
VI.	ANEXE	52

I. Rezumat executiv



Deși s-a primit foarte mult sprijin public și privat pentru cei care fug din cauza războiului din Ucraina, acest răspuns, în mare parte *ad hoc* și care nu ține cont de gen, nu poate răspunde nevoilor de bază și preocupărilor de protecție ale persoanelor strămutate forțat (FDP, forcibly displaced persons)¹ și ale comunităților gazdă din Republica Moldova. Persoanele însărcinate - inclusiv organizațiile neguvernamentale internaționale (OING-uri) și Organizația Națiunilor Unite (ONU) - nu au reușit până în prezent să respecte propriile angajamente globale privind localizarea răspunsului umanitar, inclusiv crearea sistematică de modalități prin care femeile și fetele să conceapă și să conducă răspunsurile și încorporarea opiniilor lor în toate fazele

¹ Termenul persoane strămutate cu forța (FDP sau migranți forțați) utilizat aici este unul imperfect, care include FDP și solicitanții de azil, precum și unii migranți economici. Unele persoane străine care trăiesc în țările vecine Ucrainei sunt, din punct de vedere tehnic, mai degrabă migranți economici decât persoane strămutate cu forța (FDP) sau solicitanți de azil; cu toate acestea, aceasta este o zonă gri, în funcție de faptul dacă deplasarea lor a fost forțată de pierderea mijloacelor de trai legate de conflict sau de alte cauze.

ciclului de gestionare operațională.² Cu câteva excepții, finanțarea dedicată sănătății sexuale și reproductive (SRH, sexual and reproductive health) și serviciilor privind violența împotriva femeilor și fetelor (VAWG, violence against women and girls) nu s-a materializat. În locul finanțării flexibile pe mai mulți ani de care au nevoie organizațiile locale conduse de femei și fete, aceste grupuri suprasolicitate de primă linie se găsesc în situația de a alerga după subvenții care pot acoperi una până la trei luni din costurile totale. Astfel, acestea sunt obligate să se ocupe de activități umanitare pentru care nu sunt neapărat pregătite,³ ceea ce, în cele din urmă, perturbă misiunile lor de bază.

² Ciclul de gestionare operațională (OMC, Operational Management Cycle) pentru situațiile de urgență pentru refugiați sau ciclul programului umanitar (HPC, Humanitarian Programme Cycle) pentru situațiile de urgență pentru persoanele strămutate în interiorul țării se referă la o serie de acțiuni care contribuie la pregătirea, gestionarea și furnizarea de răspunsuri umanitare. Acestea oferă puncte de intrare pentru a lucra cu toate grupurile de lucru, precum și pentru femei și fete în fiecare etapă și în toate aceste grupuri.

³ Trebuie să recunoaștem, crizele de refugiați din regiune nu sunt noi, având în vedere migrația cauzată de conflictul anterior din Ucraina, în 2014.

În fiecare conflict armat, violența bărbaților împotriva femeilor și fetelor crește rapid și rămâne la nivel ridicat mult timp după încetarea luptelor. Ca și celelalte țări care se învecinează cu Ucraina, Moldova se confruntă cu o criză a refugiaților fără precedent în cazul femeilor și copiilor strămutați din cauza războiului. Măsurile sensibile la dimensiunea de gen, urgent necesare, de prevenire a violenței și de reducere a riscurilor, rămân în urma răspunsului. Organizațiile pentru drepturile femeilor (WRO, women's rights organizations) din Moldova au răspuns nevoilor femeilor și fetelor strămutate cu forța încă de la începutul războiului, iar aceste WRO localizate sunt cel mai bine poziționate pentru a concepe, construi și oferi soluțiile creative necesare. Organizațiile locale au strategii cuprinzătoare care pot absorbi răspunsul refugiaților dacă li se oferă finanțarea flexibilă și sprijinul tehnic specific necesar pentru a aplica serviciile critice de combatere a violenței bazate pe gen (GBV, gender-based violence) la criza refugiaților. Aceste organizații solicită recunoașterea expertizei lor și finanțarea necesară pentru a-și utiliza cunoștințele în răspunsul continuu la această criză, fără a pierde din vedere, și continuând să răspundă nevoilor femeilor și fetelor din Republica Moldova.

În schimb, se dezvoltă o structură familiară: o relație de sus în jos, inegală, între actorii locali capabili și agențiile umanitare internaționale. Acest aranjament eșuează întotdeauna în fața femeilor și fetelor, chiar și după propriile standarde ale acestor agenții.⁴ Femeile și fetele nu sunt consultate în ceea ce privește conceperea ajutorului care este dezvoltat pentru ele, iar WRO-urile sunt înstrăinate de structurile de coordonare umanitară și se așteaptă de la acestea să facă mai mult decât oricând, cu o

⁴ Inclusiv Marea înțelegere și angajamentele fundamentale față de femei și fete (Grand Bargain and Core Commitments to Women and Girls) ale Summitului umanitar mondial (World Humanitarian Summit), standardele Sfera, orientările IASC privind violența împotriva femeilor și fetelor, pachetul minim de servicii inițiale (MISP, Minimum Initial Services Package) și altele.

finanțare suplimentară mică sau deloc. VOICE a fost martoră la desfășurarea acestui scenariu familiar în legătură cu răspunsul comunității umanitare internaționale la COVID-19, unde, încă o dată, sectorul ajutorului umanitar - în ciuda angajamentelor sale față de populațiile afectate de criză - a contribuit la negarea drepturilor femeilor și fetelor la participare, consultare și servicii și, în unele cazuri, le-a supus la propriile sale tipuri de violență.⁵

În plus, există o serie de actori și organizații care joacă un rol vital în spațiul umanitar și care nu au o experiență tradițională în domeniul umanitar sau în situații de criză⁶ și, prin urmare, este posibil să nu aibă o experiență mai nuanțată în materie de violență bazată pe gen și de protecție mai largă. Aceste entități sunt puternic încurajate să angajeze expertiză pentru a naviga și a pune în aplicare reglementările, politicile și strategiile privind violența bazată pe gen și alte tipuri de protecție, precum și să ia în considerare și să integreze cu fermitate recomandările de evaluare aferente incluse în acest raport.

Printr-un nou parteneriat între VOICE și HIAS și ca parte a unei evaluări în șase țări din regiune, VOICE a efectuat o evaluare rapidă de 8 zile în Moldova pentru a evalua nevoile femeilor și fetelor afectate de războiul din Ucraina și nevoile WRO și ale grupurilor care răspund la această situație de urgență. Principalele trei preocupări raportate de femei și fete au fost: (1) traficul de persoane (inclusiv traficul de persoane în scop sexual, traficul de copii și traficul în scopul exploatării prin muncă); (2) separarea familiilor, minorii neînsoțiți și nevoia de reunificare a familiilor; și (3) accesul la bani, la servicii de încredere și la informații corecte.

⁵ *We Must Do Better: A Feminist Assessment of the Humanitarian Aid System's Support of Women- and Girl-Led Organizations during the COVID-19 Pandemic*. VOICE, 2021, <https://voiceamplified.org/voice-research-report-we-must-do-better/>

⁶ Aceste entități includ întreprinderi private, organizații internaționale cu scop lucrativ și alți contractori internaționali.

De asemenea, evaluarea a evidențiat: niveluri ridicate de exploatare și abuz sexual (SEA, sexual exploitation and abuse) și alte forme de violență bazată pe gen; probleme de protecție legate de adăpost și de locuințe nesustenabile (care sporesc adesea riscul de exploatare prin muncă); și lipsa accesului la locuri de muncă decente. În general, persoanele strămutate cu forța (FDP) din Republica Moldova nu au acces la servicii de combatere a violenței bazate pe gen, la servicii de sănătate reproductivă, la servicii de sprijin pentru sănătatea mintală și psihosocială (MHPSS, mental health and psychosocial support), precum și la servicii și informații juridice. În plus, comunitățile de romi și LGBTQIA+ se confruntă cu discriminare și preocupări suplimentare în materie de protecție.



Femeile strămutate cu forța rămân fără resurse financiare, iar accesul permanent la asistență în numerar și la locuințe durabile încă rămâne inaccesibil pentru majoritatea. Acesta este un dezastru în devenire, dar care poate fi evitat. Prin furnizarea de asistență în numerar holistică și accesibilă, unele dintre principalele probleme de protecție cu care se confruntă

majoritatea femeilor - cum ar fi să accepte munci exploatatoare, să se implice în muncă sexuală și să cadă pradă traficului de persoane sau SEA - vor fi prevenite.

Organizațiile locale care s-au mobilizat și au reacționat încă din prima zi a războiului sunt epuizate, sunt depășite ca și capacitate și sunt subfinanțate, nefiindu-le oferit aproape niciun ban prin intermediul răspunsului de urgență pentru nevoile programatice de bază. La momentul evaluării, multe organizații fuseseră abordate sau primeau fonduri de răspuns pentru refugiați de la OING-uri; dar acestea spun că aceste fonduri sunt prea restrictive și reflectă mai mult prioritățile internaționale decât nevoile locale.

În ciuda acestui fapt, WRO și organizațiile societății civile (OSC, civil society organizations) dezvoltă modele inovatoare de furnizare de servicii, în special în ceea ce privește preocupările specifice de protecție ale femeilor și fetelor. WRO-urile cu care ne-am întâlnit au demonstrat un nivel ridicat de integritate, iar multe dintre ele au explicat că ar prefera să refuze fonduri decât să fie „exploatare și îndepărtate de misiunea și activitatea lor inițială.”

La începutul răspunsului la criză, WRO-urile au fost în prima linie a furnizării de asistență în numerar din cauza lipsei unor mecanisme alternative. Un director de WRO a raportat că și-au folosit fondurile de urgență pentru a oferi fonduri familiilor.

Femeile și copiii reprezintă fața crizei persoanelor strămutate cu forța (FDP) și se află în prima linie a conflictului. Criza necesită răspunsuri adaptate la nivel local, prin care organizațiile pentru femei ar trebui să influențeze răspunsul umanitar.

Recomandări specifice Republicii Moldova:

SIMBOLUL PICTOGRAMEI			
			
Entități ale Organizației Națiunilor Unite (ONU)	Uniunea Europeană (UE)	Guvernul țării gazdă	Guvernul Ucrainei
			
Filantropie Feministă/ Fonduri Feministe	State Membre Donatoare	ONG local (ONG)	ONG internațional (OING)

- **Acordați prioritate finanțării răspunsurilor mobile la violența bazată pe gen pentru a ajuta femeile și fetele care sunt cel mai greu accesibile, inclusiv cele din adăposturile neînregistrate și din comunitățile mai rurale.** Identificați și finanțați WRO locale care oferă deja răspunsuri mobile sau care sunt poziționate pentru a face acest lucru. Prin furnizarea de servicii mobile de combatere a violenței bazate pe gen, pot fi abordate o serie de probleme pentru femei și fete, iar managerii de caz și cei care mobilizează comunitatea pot asigura schimbul de informații de calitate și resurse de ghidare. Astfel de răspunsuri au fost inițiate de actorii locali din domeniul violenței bazate pe gen, dar până în prezent nu au fost finanțate.



- **Furnizați sprijin financiar urgent, flexibil și pe termen mai lung pentru WRO și OSC, inclusiv sprijin operațional general, pentru a vă asigura că acestea pot continua să răspundă la situații de urgență și că sunt mai puternice după urgență.** Permiteți WRO-urilor și OSC-urilor să determine cea mai bună modalitate de a-și cheltui fondurile pentru a sprijini răspunsul privind persoanele strămutate cu forța (FDP), precum și pentru a menține un nivel suficient de sprijin pentru populația din Republica Moldova.



- **Colaborați cu WRO, OSC și adăposturi împotriva violenței familiale din Moldova, care răspund deja la criză, pentru a asigura un răspuns la nivel local la violența bazată pe gen și la nevoile femeilor și fetelor.** Sprijiniți-le să dezvolte inițiative creative pentru a preveni și a răspunde violenței bazate pe gen și pentru a conduce eforturile în ceea ce privește siguranța voluntarilor, asigurându-vă că voluntarii sunt verificați și instruiți.



- **Colaborați cu ONG-urile din Moldova, în special cu WRO, ca parteneri egali în răspunsul privind persoanele strămutate cu forța (FDP) și integrarea acestor parteneri în mod mai holistic și mai creativ în răspuns.** Cel puțin, inițiați un proces de consultare rapidă cu WRO și OSC pentru a le asculta sugestiile pentru alternative ale actualului regim de coordonare umanitară. Invitați grupurile locale să preia co-conducerea coordonării și oferiți-le fonduri pentru a-și asuma această sarcină.



- **Furnizați asistență pe bază de numerar pentru persoanele strămutate cu forța (FDP) printr-o abordare concepută în comun, sistematizată, de comun acord**



cu WRO și în conformitate cu nevoile specifice ale femeilor și fetelor.

- **Furnizați servicii pentru persoanele strămutate cu forța (FDP) de etnie romă, egale cu standardul de servicii oferite celorlalte FDP, în conformitate cu standardele umanitare globale.**



- **Intensificați finanțarea și sprijinul pentru inițiativele care deserveșc comunitățile LGBTQIA+ (atât cele strămutate forțat, cât și cele din Moldova), care necesită strategii de sprijin nuanțate.**



- **Asigurați-vă că toate răspunsurile sunt elaborate și puse în aplicare din perspectiva coeziunii sociale pentru a atenua reacțiile actuale și potențiale împotriva persoanelor strămutate cu forța (FDP), deoarece tensiunile sunt deja în creștere în cadrul comunităților din Republica Moldova și creează probleme mai mari de stabilizare. Asigurați accesul la servicii și sprijinul de care au nevoie atât cetățenii din Moldova, cât și FDP.**



- **Implicarea FDP în activități semnificative și decente⁷ în jurul răspunsului privind FDP, în cazul în care competențele lor lingvistice și de altă natură sunt relevante și aplicabile la criza FDP. Asigurarea**



⁷ Organizația Internațională a Muncii definește „munca decentă” ca însumând aspirațiile oamenilor în viața lor profesională. Aceasta presupune oportunități de muncă productivă și care oferă un venit echitabil, securitate la locul de muncă și protecție socială pentru familii, perspective mai bune de dezvoltare personală și de integrare socială, libertatea oamenilor de a-și exprima preocupările, de a se organiza și de a participa la deciziile care le afectează viața și egalitatea de șanse și de tratament pentru toate femeile și bărbații. <https://www.ilo.org/global/topics/decent-work/lang-en/index.htm>

existenței unor mecanisme de protecție pentru a preveni exploatarea prin muncă și traficul de forță de muncă.

- **Efectuați o cartografiere legată de locul în care se află persoanele strămutate cu forța (FDP), de serviciile la care au acces și de condițiile în care sunt cazate, pentru a identifica riscurile și vulnerabilitățile.** Acest lucru este deosebit de important pentru cei care se află în adăposturi și locuințe private, unde exploatarea poate reprezenta un risc mai mare.



- **Utilizați rețelele existente prin intermediul cărora persoanele strămutate cu forța (FDP) fac schimb de informații** - inclusiv pe canale informale, cum ar fi grupurile de pe Facebook și chat-urile de pe Telegram - pentru a răspândi informații fiabile și esențiale.



II. Prezentare generală a cadrului de evaluare



A. Lucrul în parteneriat pentru a sprijini organizațiile pentru drepturile femeilor

VOICE și HIAS⁸ împărtășesc viziunea de a sprijini organizațiile pentru drepturile femeilor (WRO) și grupurile de femei din întreaga regiune pentru a conduce răspunsul umanitar din Ucraina.

⁸ Organizația Internațională a Muncii definește „munca decentă” ca însumând aspirațiile oamenilor în viața lor profesională. Aceasta presupune oportunități de muncă productivă și care oferă un venit echitabil, securitate la locul de muncă și protecție socială pentru familii, perspective mai bune de dezvoltare personală și de integrare socială, libertatea oamenilor de a-și exprima preocupările, de a se organiza și de a participa la deciziile care le afectează viața și egalitatea de șanse și de tratament pentru toate femeile și bărbații. <https://www.ilo.org/global/topics/decent-work/lang--en/index.htm>

Parteneriatul își propune să ajute WRO, organizațiile societății civile locale (CSO) și grupurile informale să modeleze răspunsul umanitar, recunoscând impactul unic al situațiilor de urgență umanitară asupra femeilor, fetelor și altor grupuri de risc în întreaga lor diversitate. Este esențial ca acțiunile umanitare - atât în Ucraina, cât și la nivel regional - să se bazeze pe progresele în materie de egalitate de gen și de emancipare a femeilor realizate de activiștii ucraineni și regionali pentru drepturile femeilor, de grupurile conduse de femei și de CSO.

Pe lângă sprijinirea furnizării directe de servicii de către organizațiile locale, HIAS împreună cu VOICE vor continua să pledeze pentru necesitatea de a sprijini WRO cu fonduri de criză nealocate.

Despre VOICE

VOICE consideră că sectorul umanitar trebuie să își respecte promisiunea de a proteja

femeile și fetele - și că femeile și fetele însele trebuie să conducă această revoluție. Ne confruntăm cu una dintre cele mai vechi și mai răspândite încălcări ale drepturilor omului din lume: violența împotriva femeilor și fetelor (VAWG). Contestăm metodele tradiționale și ineficiente de abordare a VAWG în situațiile de urgență umanitară, prin intermediul unei resurse dovedite, dar sub-utilizată în mod cronic: leadership-ul exercitat de femei și fete.

Abordarea VOICE, care se bazează pe practica drepturilor femeilor, oferă ceva nou și necesar în lupta pentru a pune capăt violenței împotriva femeilor și fetelor. Lucrăm pentru o lume în care fetele și femeile sunt lidere respectate în conceperea și punerea în aplicare a soluțiilor de eradicare a violenței - atât în comunitățile lor, cât și în forurile puterii. În cele din urmă, obiectivul VOICE este o mai mare alocare directă a resurselor către organizațiile locale de femei și soluțiile acestora pentru a aborda violența. Ajutăm la satisfacerea nevoilor organizațiilor conduse de femei și fete într-un număr tot mai mare de țări, inclusiv în Afganistan, Bangladesh, Columbia, Ungaria, Irak, Moldova, Myanmar, Pakistan, Polonia, România, Slovacia, Sudanul de Sud, Siria, Ucraina, Statele Unite, Venezuela și Yemen.

B. Ce am făcut

Abordarea VOICE pentru această evaluare se bazează pe cele mai bune practici internaționale și este axată pe WRO-uri identificate prin intermediul rețelei noastre. Accentul nostru pe WRO-uri se bazează pe recunoașterea faptului că aceste organizații sunt și vor fi întotdeauna primele care răspund și au cele mai creative și oportune soluții pentru a aborda riscurile la care sunt expuse femeile și fetele.

Echipa de evaluare VOICE a petrecut 8 zile în Republica Moldova pentru a realiza această evaluare rapidă, care s-a concentrat pe nevoile

femeilor și fetelor afectate de războiul din Ucraina și pe nevoile WRO, CSO și grupurilor care răspund la această situație de urgență.⁹

În timpul evaluării, au fost realizate următoarele interviuri cu informatori cheie (KII, key informant interviews), discuții în grupuri de discuții (FGD, focus group discussion) și observații la fața locului:¹⁰

- **31 interviuri cu informatori cheie (KII) cu: 7 șefi de organizații și rețele locale; 2 femei strămutate cu forța; 1 femeie polițist; 3 administratori de adăposturi/locuri; 3 voluntari; 6 membri ai personalului agențiilor ONU; 2 finanțatori umanitari din statele membre; 3 ONG; 1 companie privată; și 3 membri ai comunității locale**
- **2 discuții de grup (FGD) cu un total de 11 femei strămutate forțat, cu vârste cuprinse între 18 și 55 de ani**
- **8 observații la fața locului la: 2 centre de cazare pentru refugiați; 3 centre de cazare**

⁹ HIAS, organizația umanitară evreiască internațională care oferă servicii vitale refugiaților și solicitanților de azil, ajută de peste 130 de ani persoanele strămutate cu forța, astfel încât să se bucure de primire, siguranță și oportunități. Fiind prezentă în peste 17 țări, HIAS răspunde la războiul din Ucraina prin intermediul domeniilor sale principale de programare, inclusiv incluziune economică, sănătate mintală și sprijin psihosocial, protecție juridică și prevenire, și răspuns la violența bazată pe gen, cu accent pe violența împotriva femeilor și fetelor și a persoanelor care se identifică ca fiind LGBTQIA+.

¹⁰ Cadrul general de evaluare a fost conceput și realizat de o echipă formată din activiști și practicieni în domeniul VAWG și al drepturilor femeii din Europa de Est și Ucraina; specialiști tehnici experimentați în domeniul violenței de gen în situații de urgență (GBViE, gender-based violence in emergencies); un expert în sănătate sexuală și reproductivă (SRH, sexual and reproductive health); practicieni și activiști LGBTQIA+; un expert în stabilizare care ține cont de traume; și membri ai echipei de conducere VOICE, inclusiv directorul executiv și directorul de răspuns în situații de urgență. Această echipă dinamică a adus expertiză globală, regională și locală, împreună cu o gamă largă de competențe lingvistice și conexiuni profunde cu Ucraina și Europa de Est - bazându-se pe anii de activitate a VOICE în regiune și pe expertiza specifică și unică a echipei de evaluare.

neacreditate; 1 punct de trecere a frontierei; 1 depozit de autobuze în apropierea unei tabere de tranzit de 72 de ore; și 1 gară

Toate informațiile împărtășite au fost tratate ca fiind confidențiale pentru a asigura principiul de „a nu face rău”. Prin intermediul evaluării, echipa a reușit să dezvolte o imagine clară a riscurilor transversale pentru VAWG în cadrul răspunsului de urgență și a modului în care acestea sunt interconectate cu accesul la servicii esențiale.

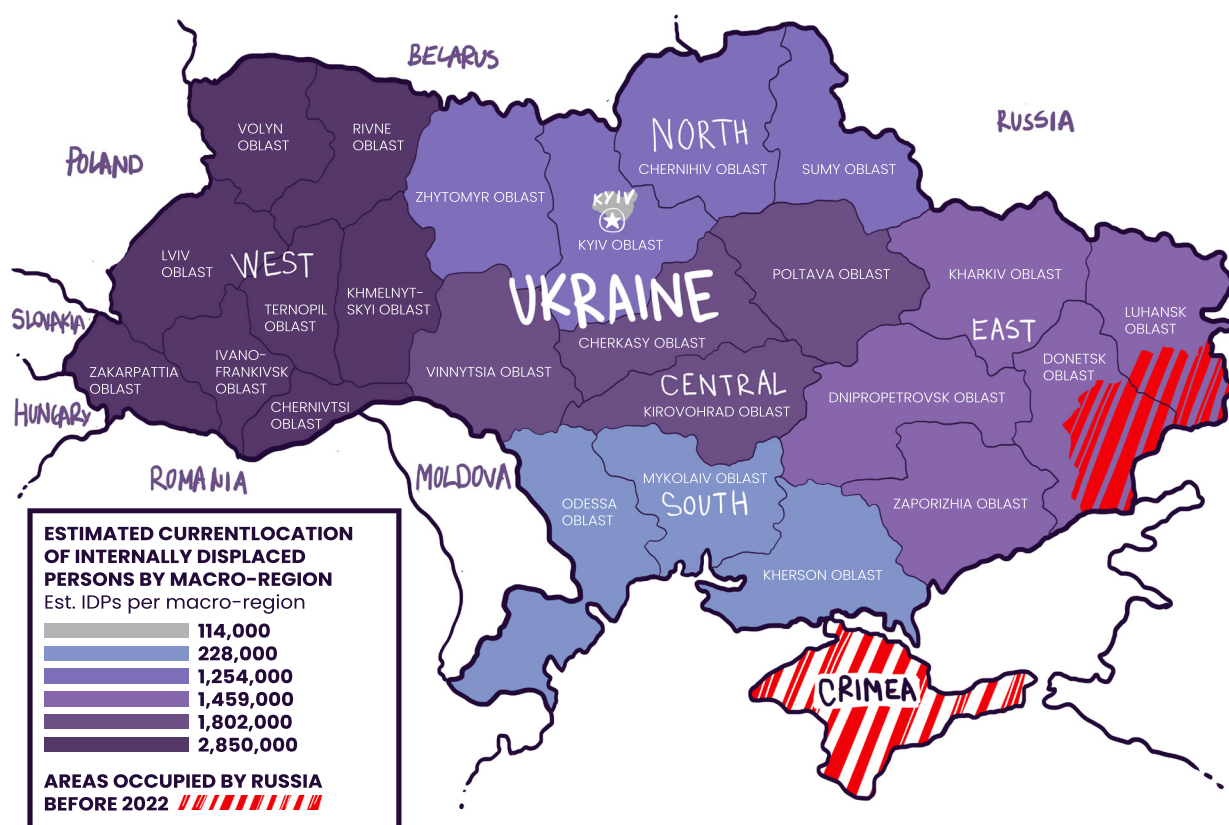
C. Limitări

Din cauza naturii rapide a colectării datelor într-un mediu complex și fluid, aceasta a fost o evaluare rapidă a nevoilor și nu a fost concepută ca o evaluare cuprinzătoare a riscurilor și a nevoilor. Au existat limitări legate de timp, de zonele acoperite (echipa de evaluare nu a călătorit în Republica Moldovenească

Pridnestrovia), de măsurile de precauție împotriva pandemiei COVID-19 și de preocupările legate de siguranță și securitate. Abordarea a fost întemeiată și dirijată de respectarea considerațiilor etice, ceea ce a împiedicat uneori desfășurarea interviurilor și a discuțiilor. În multe cazuri, nivelul de traumă vizibilă a fost de așa natură încât nu ar fi fost etic să se pună diferite întrebări de protecție. În cele din urmă, obținerea de informații a fost dificilă în Republica Moldova și, deși cifrele și datele oficiale au fost localizate, a fost aproape imposibil să se găsească surse de informații coerente și fiabile.

În cadrul interviurilor din cele cinci țări de frontieră evaluate (Ungaria, Polonia, România, Moldova și Slovacia), femeile ucrainene strămutate cu forța au fost adesea reticente în a împărtăși sau a se „plânge”, și și-au exprimat recunoștința pentru sprijinul pe care îl primeau. Acest lucru ridică întrebarea dacă nu cumva femeile sub-raportau cazurile și riscurile de violență.

Harta Ucrainei



III. Informații generale despre Republica Moldova

A. Situația de urgență umanitară din Republica Moldova

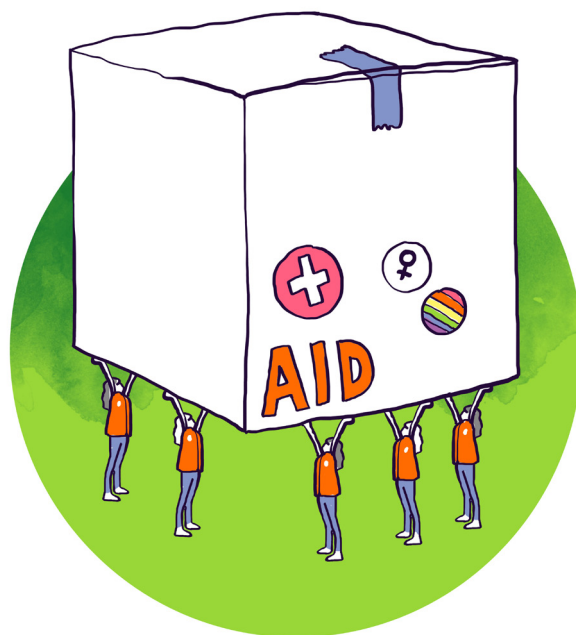
Moldova este o țară mică, cu o populație de 2,6 milioane de locuitori. La 13 mai 2022, peste 460.000 de persoane strămutate forțat (FDP) au intrat și au trecut prin Moldova din 24 februarie 2022.¹¹ În prezent, Moldova și Polonia găzduiesc cel mai mare număr de FDP din Ucraina, cu 412 și, respectiv, 450 de FDP la 10.000 de locuitori. Începând cu 4 mai 2022, aproximativ 94.783 de FDP ucrainene locuiesc în diferite regiuni ale Moldovei. La fel ca în toate celelalte țări de frontieră, majoritatea FDP sunt femei și copii. Documentele inter-agenții afirmă că 64% din toate FDP găzduite în Moldova sunt femei; 51% sunt copii.¹² Cu toate acestea, spre deosebire de alte țări de frontieră, mai mulți bărbați au reușit să treacă cu mită granița de la Odessa în Moldova.¹³ La momentul evaluării, a existat o creștere notabilă a numărului de copii nedocumentați - se estimează că cel puțin 2%

¹¹ Întrebările au fost axate pe următoarele domenii de cercetare: preocupările femeilor și fetelor la punctele de trecere a frontierei și în timpul deplasării; preocupările generale legate de siguranță în locația lor actuală; orice discriminare pe care anumite grupuri specifice au suferit-o sau au fost martori că au suferit-o; riscurile de violență bazată pe gen pentru femei și fete (inclusiv exploatarea și abuzul sexual); disponibilitatea și accesibilitatea facilităților și serviciilor; asistența în numerar, distribuirea de numerar, accesul la numerar și nivelurile rămase de resurse financiare; locurile de adăpost și locuințele private și riscurile și preocupările legate de fiecare dintre acestea; documentația juridică și accesul la servicii juridice; accesul la servicii de sănătate, inclusiv servicii de sănătate sexuală și reproductivă, cum ar fi gestionarea clinică a violului, avortului și îngrijirii prenatale și postnatale; accesul la o muncă bună și decentă; și accesibilitatea lingvistică prin intermediul serviciilor existente.

¹² „Operational Data Portal”. *Situația refugiaților din Ucraina*, UNHCR, 14 mai 2022. <https://data2.unhcr.org/en/situations/ukraine>

¹³ Răspunsul Moldovei cu privire la situația refugiaților, actualizare interinstituțională nr. 14 (30 aprilie-4 mai). Coordonarea interinstituțională pentru refugiații din Moldova, 13 mai 2022. <https://reliefweb.int/report/moldova/moldova-refugee-response-inter-agency-update-14-30-april-4-may>

dintre copii sunt separați sau neînsoțiți¹⁴ - iar organizațiile de femei colaborau îndeaproape cu autoritățile în această privință. Având în vedere presiunea suplimentară asupra guvernului și a comunităților care găzduiesc un aflax fără precedent de FDP, au început deja să apară tensiuni cu comunitățile gazdă. Costul de trai crește rapid, se produc scumpiri și penurii, iar diferențele de opinie cu privire la război se amplifică.



"Suntem o țară mică, cu o inimă mare."
- Directorul executiv al unei organizații locale din Moldova

Dacă Odessa va fi preluată de armata rusă, se estimează că între 1 și 2,3 milioane de persoane strămutate cu forța (FDP) suplimentare, care au fost atacate puternic, vor intra și vor traversa coridorul principal al Moldovei. Sistemele și structurile din Republica Moldova, precum și

¹⁴ Bărbaților ucraineni cu vârste cuprinse între 18 și 60 de ani li s-a interzis să părăsească țara, în anticiparea faptului că ar putea fi chemați la luptă.

comunitatea internațională, nu sunt pregătite pentru un asemenea aflux de oameni; ca referință, întreaga populație a Kievului este de aceeași mărime cu cea a Republicii Moldova. Guvernul din Republica Moldova a rămas fără bani pentru răspuns, iar politica complicată dintre guvernul central și cel municipal duce la o lipsă de coordonare în întregul răspuns al statului.

Banii de ajutor au intrat brusc pentru a răspunde la criză, dar organizațiile locale trebuie să fie sprijinite pe termen lung. OSC-urile care au purtat o mare parte din povara răspunsului umanitar spun că realitățile lor nu sunt înțelese sau nu sunt luate în considerare.

Persoanele strămutate cu forța (FDP) care intră în Moldova cu resurse sunt, în general, în drum spre o țară terță; acest lucru urmează un model de migrație a forței de muncă care a precedat războiului. Cei 94.783 de FDP care rămân tind să aibă mai puține resurse și sunt probabil cei mai vulnerabili, neavând unde să se ducă. Multe femei ucrainene în vârstă sunt lăsate singure și fără resurse sau sprijin în Republica Moldova, în timp ce fiicele și nepoții lor merg mai departe în Europa.¹⁵ Există chiar și o instituție guvernamentală pentru femeile în vârstă care răspunde la această criză. Mai multe persoane strămutate cu forța (FDP) care au rămas în Moldova au spus că așteptau să se termine războiul și că doreau să fie aproape de Ucraina pentru a se putea întoarce acasă. Deoarece femeile pot intra și ieși liber din Ucraina, unele dintre ele transportă bunuri¹⁶ în Ucraina și trec granița în mod regulat - creând o serie de probleme cu privire la protecția acestora.

¹⁵ O evaluare rapidă a nevoilor persoanelor în vârstă refugiate în Moldova, realizată de HelpAge la 10 martie 2022, a estimat că 10% dintre persoanele intervievate (105) călătoreau singure. În plus, 62% dintre persoanele în vârstă au raportat că se află în călătorie împreună cu copii. Pentru mai multe informații consultați: <https://reliefweb.int/report/ukraine/moldova-rapid-needs-assessment-older-refugees-10-march-2022>

¹⁶ Bunurile în sine pot crea probleme de protecție dacă sunt bunuri cu restricții, cum ar fi anumite medicamente și muniții.

B. Guvernul Republicii Moldova

Guvernul Republicii Moldova este nou ales și, în general, este considerat progresist în comparație cu fosta administrație pro-rusă. Președinta, prim-ministra și ministra de interne sunt toate femei. Înainte de criza persoanelor strămutate cu forța (FDP), guvernul a început să facă din egalitatea de gen o prioritate în politică; cu toate acestea, având în vedere domeniul de aplicare și amploarea crizei, acesta a putut să se concentreze doar asupra nevoilor de bază. Republica Moldova a aderat la Convenția din 1951 privind statutul refugiaților și la Protocolul din 1967, la Convenția din 1954 privind statutul apatrizilor și la Convenția din 1961 privind reducerea cazurilor de apatridie.¹⁷

Direcția serviciului pentru refugiați, care face parte din Biroul pentru migrație și azil al Ministerului Afacerilor Interne, este responsabilă de înregistrarea solicitanților de azil și de desfășurarea procedurilor de determinare a statutului de refugiat; de acordarea, revizuirea și retragerea protecției; de înregistrarea solicitanților statutului de apatridie și de desfășurarea procedurilor de determinare a apatridiei; de punerea în aplicare a programelor de integrare; și de gestionarea asistenței financiare de stat pentru persoanele strămutate cu forța (FDP).¹⁸ Deși legislația Republicii Moldova oferă solicitanților de azil diferite tipuri de protecție - cum ar fi acordarea statutului de refugiat; protecție umanitară internațională și protecție temporară (în cazuri de aflux masiv); și azil politic - protecția temporară nu a fost niciodată acordată și nu sunt furnizate cifre oficiale privind azilul acordat de președintele Republicii Moldova.¹⁹ În timp ce statutul de protecție temporară (TPS) este în vigoare din punct de vedere tehnic, în prezent

¹⁷ „Cum se depune cererea de azil.” UNHCR Moldova, <https://help.unhcr.org/moldova/how-to-seek-asylum-in-moldova/>

¹⁸ „Cum se depune cererea de azil.” UNHCR Moldova.

¹⁹ Convenția și Protocolul privind statutul refugiaților. UNHCR.

nu este clar cum este aplicat, iar persoanele strămutate cu forța (FDP) nu dispun de informații cu privire la statutul lor juridic.

C. Prevalența preexistentă a violenței bazate pe gen în Moldova și cadrul juridic existent

Prevalența violenței bazate pe gen (GBV), inclusiv a violenței între parteneri intimi, era ridicată atât în Moldova, cât și în Ucraina înainte de aflulul de persoane strămutate cu forța (FDP). În pofida evoluțiilor recente ale legislației antitrafic,²⁰ Moldova se luptă cu probleme semnificative legate de traficul de persoane. Rapoartele guvernamentale sunt împiedicate de resursele în general insuficiente și de finanțarea inadecvată, alături de complicitatea funcționarilor de nivel inferior și de deficiența personalului calificat pentru a asista victimele. Femeile și fetele din Moldova sunt exploatate de traficanți care operează în România și în Moldova cu pașapoarte false, în rețele de trafic care operează în întreaga Europă. Nu există nicio procedură de efectuare a inspecțiilor muncii în Transnistria, în timp ce populația nedocumentată - inclusiv comunitatea romă - din Moldova rămâne expusă riscului de exploatare.

Pandemia COVID-19 a împiedicat grav eforturile de combatere a traficului de persoane. Deși numărul victimelor identificate a scăzut în 2020 în comparație cu anii anteriori, strategiile traficantilor s-au schimbat, iar recrutarea online a crescut. Cele mai multe victime provin din zone rurale cu acces redus la educație de calitate. Rapoartele arată, de asemenea, un risc

ridicat de re-victimizare din cauza serviciilor insuficiente oferite de statul moldovean.

Moldova a devenit recent cel de-al 35-lea stat care a ratificat Convenția Consiliului Europei privind combaterea violenței împotriva femeilor și a violenței domestice, cunoscută sub numele de Convenția de la Istanbul - devenind astfel a doua țară din Europa de Est care a ratificat-o, după Georgia. Convenția a intrat în vigoare în Moldova la 1 mai 2022.²¹ Conform Convenției, Republica Moldova este obligată să instituie mecanisme de protecție și sprijin pentru a răspunde la violența împotriva femeilor, cum ar fi organizarea unui număr suficient de adăposturi pentru supraviețuitoarele violenței bazate pe gen, inclusiv a violenței în familie; crearea de centre de criză pentru supraviețuitoarele violenței sexuale; organizarea de linii telefonice gratuite de asistență non-stop; și implementarea unui program de consiliere psihologică și de asistență medicală.

Convenția conține, de asemenea, dispoziții specifice pentru femeile și fetele refugiate și migrante. Aceasta introduce posibilitatea de a acorda femeilor migrante supraviețuitoare ale violenței în familie un permis de ședere autonom, în care statutul lor de ședere este independent de statutul partenerului care recurge la violență. Aceasta solicită guvernelor să recunoască violența bazată pe gen ca formă de persecuție în sensul Convenției privind statutul refugiaților din 1951 și ca un criteriu care trebuie luat în considerare atunci când femeile și fetele solicită protecție internațională în Europa.²²

²⁰ În 2021, guvernul a adoptat un amendament pentru a include victimele traficului de persoane printre beneficiarii de asistență juridică garantată de stat. În plus, în 2020, guvernul a majorat pedepsele pentru traficul sexual și traficul de forță de muncă, stipulate la articolele 165 și 206 din Codul penal.

²¹ „Republica Moldova ratifică Convenția de la Istanbul”, *Consiliul Europei*, 31 ianuarie 2022, <https://www.coe.int/en/web/istanbul-convention/-/the-republic-of-moldova-ratifies-the-istanbul-convention>.

²² „Iată de ce Convenția de la Istanbul salvează vieți.” *Amnesty International*, 11 octombrie 2021, www.amnesty.org/en/latest/news/2021/05/heres-why-the-istanbul-convention-saves-lives.

D. Sistemul general de sănătate din Republica Moldova

Sistemul de sănătate din Moldova poate fi caracterizat de o lipsă generală de resurse, inclusiv de fonduri și personal.²³ Deși sistemul s-a îmbunătățit în ultimii ani, asistența medicală primară și accesul la medicina preventivă sunt deficitare.²⁴ Pe lângă faptul că Moldova are un sistem farmaceutic închis, țara se confruntă cu inegalități semnificative în domeniul sănătății. Informațiile despre serviciile de sănătate mintală și accesul la acestea sunt limitate din cauza lipsei de specialiști în Moldova. Serviciile medicale pentru persoanele cu mobilitate redusă și dizabilități fizice sunt, de asemenea, limitate. Potrivit unui director al WRO, refugiații au raportat că instituțiile medicale publice nu doresc să ofere examinări medicale și adesea îi trimit la servicii private. Apar, de asemenea, probleme serioase pentru pacienții cu probleme oncologice și alte boli care necesită un tratament special.

Odată cu aflulul masiv de persoane care fug din Ucraina din cauza războiului, Moldova se confruntă acum cu propria criză. Cu resurse limitate pentru a-și îngriji propria populație, aflulul solicită sistemele deja slabe, iar asistența umanitară internațională nu reușește să țină pasul.²⁵

²³ Khan Burki, Talha. „Enormous challenges for the Moldovan health-care system”. *The Lancet*, vol. 8, nr. 2, noiembrie 2019, pp. 138-39, [https://doi.org/10.1016/S2213-2600\(19\)30446-1](https://doi.org/10.1016/S2213-2600(19)30446-1).

²⁴ „O mai bună asistență medicală pentru cetățenii Republicii Moldova”. *Banca Mondială*, 28 februarie 2012. <https://www.worldbank.org/en/news/feature/2012/02/28/moldova-better-health-care-for-moldovans>.

²⁵ Brzozowski, Alexandra. «Moldova se apropie de „punctul limită” din cauza războiului din țara vecină, Ucraina». *EURACTIV*, 7 martie 2022, <https://www.euractiv.com/section/europe-s-east/news/moldova-approaches-breaking-point-over-ukraine-war-next-door/>.

La începutul crizei refugiaților din Republica Moldova, Organizația Mondială a Sănătății a identificat lipsa de materiale sanitare umanitare; nevoia de instalații de apă, sanitație și igienă (WASH, water sanitation and hygiene)²⁶ și necesitatea de a efectua controale medicale la punctele de intrare și în taberele/centrelor de refugiați. Aceasta a remarcat condițiile aglomerate de la punctele de trecere a frontierei, care ar putea crește riscul de răspândire a bolilor. Organizația a raportat, de asemenea, că guvernul trebuie sprijinit în ceea ce privește disponibilitatea de a desfășura programul de vaccinare împotriva poliomielitei și a rujeolei (menționând că în Moldova sunt disponibile stocuri suficiente), iar spitalele desemnate trebuie să fie dotate de către Ministerul Sănătății cu materiale sanitare de urgență.

Asistența medicală publică este gratuită pentru persoanele strămutate cu forța (FDP) ucrainene și nu este nevoie de asigurare. Site-ul domopoga.gov.md enumeră diverse centre medicale și laboratoare private care oferă servicii pentru persoanele strămutate cu forța (FDP) ucrainene, dar nu este clar dacă aceste servicii sunt gratuite sau doar până la o anumită sumă. Medicamentele prescrise trebuie în continuare să fie plătite de către persoanele strămutate cu forța (FDP), și s-a observat că anumite servicii de sănătate reproductivă pot solicita o plată privată.

²⁶ „Prioritizarea sănătății refugiaților în Republica Moldova prin îmbunătățirea apei, a salubrității și a igienei”. Biroul regional pentru Europa al Organizației Mondiale a Sănătății, 29 martie 2022, <https://www.euro.who.int/en/countries/republic-of-moldova/news/news/2022/3/prioritizing-refugee-health-in-republic-of-moldova-through-better-water-sanitation-and-hygiene>.

IV. Constatări

Femeile WRO și femeile strămutate forțat au declarat că sunt cel mai mult îngrijorate de traficul de persoane, hărțuire și de alte forme de violență, separarea familiei și accesul la bani, servicii esențiale și informații.

Complexitatea acestui răspuns cere comunității internaționale să depășească discursul umanitar adesea simplist privind violența bazată pe gen și să se gândească în mod diferit la putere, violență, privilegiile masculine, crearea de mișcări și vindecare. La fel ca alte părți ale raportului, această secțiune Constatări se bazează pe o analiză feministă intersecțională a violenței ca fiind profund înrădăcinată în opresiunea femeilor și pe o înțelegere a modului în care aceasta interacționează cu aspecte privind rasa, antisemitismul, clasa, orientarea sexuală și identitatea de gen. Este greu de negat, la trei luni de la începerea războiului din Ucraina - cu un răspuns la peste 2 milioane de persoane, dintre care 90% sunt femei și copii - că există un eșec al titularilor de obligații (inclusiv OING și ONU) în ceea ce privește respectarea propriilor angajamente globale de localizare a răspunsului umanitar și a munților lor de angajamente față de femei și fete, inclusiv crearea sistematică de modalități prin care acestea să conceapă și să conducă răspunsurile și încorporarea opiniilor lor în toate fazele ciclului programului umanitar. Comunitatea internațională trebuie să înțeleagă compromisul cu care femeile vor continua să se confrunte, dacă nu se iau măsuri urgente, între propria lor siguranță și bunăstare și capacitatea de a-și satisface cele mai elementare nevoi.

A. Nevoile și riscurile organizațiilor, grupurilor și colectivelor de femei

Finanțare

Cele mai multe WRO, OSC și ONG-uri locale sunt subfinanțate, fără bani oferiți prin răspunsul de urgență pentru nevoile programatice de bază, cum ar fi salariile personalului. Mulți dintre donatorii lor au trecut la un răspuns pentru refugiați fără a acorda atenția cuvenită costurilor operaționale holistice care sunt necesare pentru a menține integritatea operațională și existența acestor organizații. La momentul evaluării, multe organizații au fost abordate sau au primit fonduri de răspuns de la OING; cu toate acestea, aceste fonduri au fost restricționate și nu au ținut cont de nevoile organizaționale generale.

În unele cazuri, se aștepta ca organizațiile să lanseze un răspuns umanitar fără sprijin pentru personal suplimentar. Unei organizații i s-a spus că împachetarea alimentelor pentru distribuție ar trebui să fie făcută de voluntari, deoarece „așa se face” în țara (occidentală) a finanțatorilor. În alte cazuri, nu au fost prevăzute fonduri pentru combustibilul necesar pentru a livra asistența la diferitele centre raionale din zonele rurale. Unele organizații au ezitat să accepte fonduri care erau extrem de restrictive, în timp ce altele au fost lăsate complet în afara pachetelor de finanțare.

Un WRO a raportat că finanțarea este adesea oferită de comunitatea internațională cu condiția participării la cursuri de formare în domenii tehnice, care aparțin adesea deja de domeniul de expertiză tehnică al organizației respective. Chiar și într-o perioadă în care actorii umanitari internaționali ar trebui să se concentreze pe localizare, unele WRO au

declarat că ar prefera să refuze fonduri decât să fie „exploatate și îndepărtate de misiunea și activitatea noastră inițială.”

"Ne aflăm într-o criză financiară pentru a ne susține organizația". - interviu cu informator cheie (KI) cu directorul executiv al unei organizații locale pentru apărarea drepturilor umane

În ciuda acestui fapt, WRO dezvoltă modele inovatoare de furnizare de servicii, în special în ceea ce privește preocupările specifice de protecție ale femeilor și fetelor. Unul dintre aceste modele include poziționarea la frontiere a sistemelor mobile de gestionare a cazurilor de violență bazată pe gen (GBV) și a unităților mobile de protecție împotriva traficului de persoane. Această idee fusese prezentată unei entități ONU, iar la momentul evaluării era în curs luarea unei decizii legate de finanțarea acesteia. O altă abordare propusă constă în corelarea pachetelor de distribuire a alimentelor cu pachetele de informații legate de trafic de persoane și asocierea cu organizații locale mai mici pentru a spori distribuția în zonele mai greu accesibile. Este nevoie de sprijin pentru a contribui la dezvoltarea acestor structuri conduse de WRO.

Aceste organizații au investit timp și resurse umane (ceea ce echivalează cu resurse financiare) pentru a comunica structurilor de coordonare modul în care doresc să fie implicate și au stabilit limite ferme în ceea ce privește activitatea lor, limbajul lor și modul în care intenționează să contribuie la structurile de coordonare. Această dinamică a fost prezentă în special în cadrul subgrupului de lucru privind violența bazată pe gen (GBV). Un WRO a exprimat: „UNHCR trebuie să prezinte umilință, curiozitate și respect pentru

activitatea importantă pe care au desfășurat-o organizațiile locale.”

WRO-urile din Moldova au construit relații cu forțele de securitate și au fost implicate în furnizarea de instruire anti-trafic de persoane pentru acestea. Aceste WRO vor continua să rămână pe teren la mult timp după ce organizațiile internaționale se vor fi întors acasă și, cu toate acestea, ele nu au fost integrate în sesiunile de formare planificate de OING (cum ar fi formarea Interpol a polițiștilor de frontieră). În multe exemple, sprijinul internațional a fost oferit cu jumătăți de măsură și nu în mod strategic. Organizațiile locale au o înțelegere puternică a nevoilor crizei, precum și a strategiilor de răspuns eficiente pentru a răspunde acestor nevoi; acestea au fost în prima linie a acestei crize și au furnizat servicii, au făcut voluntariat și au intervenit pentru a-i sprijini pe cei aflați în nevoie. Mulți dintre ei au, de asemenea, rețele regionale puternice care ar putea contribui la informarea comunității internaționale, în special având în vedere natura regională a crizei. În ciuda acestui fapt, aceste organizații au fost în mare parte marginalizate.

COVID-19 a pus presiune asupra organizațiilor care oferă servicii pentru femeile care se confruntă cu violența și totuși aceste organizații încă se străduiesc să răspundă cererii populației din Moldova. Au existat discuții cu privire la modul în care s-ar fi putut învăța mai mult de pe urma pandemiei; bunăstarea personalului care lucrează în domeniul violenței în familie și al altor forme de violență bazată pe gen a fost un domeniu cheie de interes, iar acest lucru trebuie probabil revigorat odată cu actuala criză privind persoanele strămutate cu forța (FDP). WRO au nevoie de sprijin pentru a-și reînnoi angajamentul față de bunăstarea personalului. Acestea au solicitat sprijin și formare suplimentară în domeniul comunicării în situații de criză, al abordărilor bazate pe traume, al primului ajutor psihologic, al programării privind violența bazată pe gen

în situații de urgență (GBViE) și al gestionării cazurilor. Există, de asemenea, o dorință de a lucra mai mult la răspunsul privind persoanele strămutate cu forța (FDP), dar acest lucru a reprezentat o povară masivă pentru structurile existente, în special cu mecanisme de finanțare nesustenabile care durează doar trei luni.

Organizațiile de femei din Republica Moldova ar trebui să fie cele care să ducă greul și trebuie să aibă sprijinul necesar pentru a face acest lucru. Parteneriatele cu actorii internaționali ar trebui să fie co-creative, mai degrabă decât de sus în jos.



B. Traficul de persoane și alte riscuri de violență bazată pe gen

Situația din Moldova se desfășoară rapid, iar femeile și fetele sunt expuse unui risc ridicat de multiple forme de violență bazată pe gen (GBV). Traficul este vizibil și are loc în Moldova și la punctele de frontieră, iar rețelele de trafic sunt

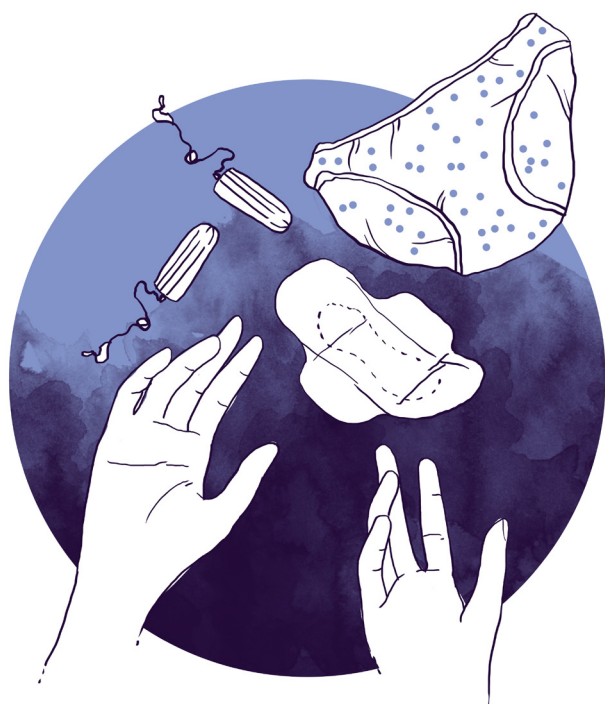
adesea foarte sofisticate și acționează mai rapid decât autoritățile. Există un risc din ce în ce mai mare de exploatare și abuz sexual (SEA), pe măsură ce mai mulți actori intră în reacție,²⁷ un director de WRO declarând că au fost deja raportate mai multe incidente, fără niciun efort vizibil de a le aborda. Până la data evaluării, niciun voluntar care lucra cu persoanele strămutate cu forța (FDP) nu fusese instruit cu privire la prevenirea exploatării și abuzului sexual (PSEA, prevention of sexual exploitation and abuse). Lipsa serviciilor de abordare a violenței bazate pe gen nu se datorează, în special, lipsei dorinței organizațiilor locale de a oferi aceste servicii; în schimb, se datorează în mare parte lipsei de finanțare. WRO reprezintă o forță motrice semnificativă în spatele eforturilor de combatere a traficului de persoane în Moldova. O parte din traficul de persoane are loc înainte de trecerea frontierei în Moldova. În Moldova, Interpol și Europol colaborează cu forțele de poliție locale și le instruiesc. Există trei puncte de trecere a frontierei (Palanca, Giurgiulești și Leușeni) și un punct de trecere a frontierei de ieșire, împreună cu trei locuri de tranzit și un plasament temporar. Preocupările majore în materie de protecție au fost descrise de către informatorii-cheie și sunt vizibile de ambele părți ale punctelor de trecere a frontierei, precum și în spațiul dintre centrele de primire/ stațiile de autobuz/ taberele de tranzit și frontiera propriu-zisă.

În timp ce la unul dintre punctele de trecere a frontierei existau autobuze marcate de ONU care așteptau să ducă oamenii la stația de autobuze și la tabăra de tranzit de 72 de ore, între punctul de trecere și centrul de primire există

²⁷ Exploatarea și abuzul sexual de către actorii umanitari este o problemă proeminentă în situațiile de urgență umanitară și a primit o atenție sporită în ultimii ani, după cum a fost remarcat și analizat în articolul din The New Humanitarian publicat la 11 februarie 2021, „Atunci și acum: 25 de ani de exploatare și abuz sexual. O cronologie a scandalurilor repetate, a reformelor, a promisiunilor și a impunității.” publicat în New Humanitarian. <https://www.thenewhumanitarian.org/feature/2021/2/11/25-years-of-sexual-exploitation-and-abuse>

un decalaj de 3,5 kilometri, de unde traficanții ar putea lua femei și copii. În momentul în care echipa și-a desfășurat observația la punctul de trecere a frontierei Palanca, în apropiere de Odessa, au fost observate doar câteva familii și femei individuale care intrau în Moldova, în timp ce cu câteva săptămâni înainte erau mii de persoane care traversau. Unele femei așteptau ca prieteni de încredere sau membri ai familiei să le ia, în timp ce multe mașini cu șoferi bărbați au fost văzute pândind și oferind plimbări femeilor tinere. Cu excepția autobuzelor marcate de ONU, nu a existat nicio prezență vizibilă a voluntarilor, ONG-urilor, OING-urilor sau a poliției între graniță și stația de autobuze/tabăra de tranzit. Dacă mii de persoane ar începe să treacă din nou prin acest punct de frontieră, problemele de protecție existente ar fi mult mai grave.

În timpul evaluării, echipa a aflat, de asemenea, de la WRO, că există incidente de hărțuire a voluntarilor de către poliție, ceea ce este deosebit de îngrijorător, având în vedere rolul lor în sprijinirea răspunsului refugiaților și în abordarea violenței împotriva femeilor și fetelor.



C. Riscuri legate de adăpost și de locuințe durabile

Un adăpost sigur și durabil este inaccesibil pentru majoritatea persoanelor strămutate cu forța (FDP) și nu sunt prezentate soluții pe termen mai lung. Există trei tipuri de locuințe/adăposturi în Moldova: centrele de cazare pentru refugiați (CAR), centrele private (cel mai adesea hoteluri sau sanatorii din întreaga Moldova) și casele private individuale oferite de cetățenii moldoveni. Există peste 120 de CAR-uri în întreaga țară și nenumărate adăposturi neînregistrate și administrate de persoane private.²⁸ Nu este clar câte persoane strămutate cu forța (FDP) trăiesc în locuințe private sau unde sunt situate aceste locuințe; cu toate acestea, potrivit Programului Alimentar Mondial,²⁹ peste 90% dintre persoanele care au fugit în Moldova din Ucraina trăiesc în comunitățile gazdă din Moldova. Dincolo de aceste date limitate, există o lipsă generală de informații cu privire la locul de cazare al persoanelor strămutate cu forța (FDP), cine furnizează ce servicii și care sunt nevoile și lacunele în materie de servicii.

În CAR-uri lipsesc multe servicii esențiale, în special cele care vizează femeile și fetele. Lipsește asistența juridică care ar ajuta femeile să ia decizii în cunoștință de cauză și să aibă acces la consiliere și sprijin. Punctele de intrare nu sunt restricționate și nu există nimic care să asigure că doar personalul și voluntarii calificați, instruiți și verificați pot ajunge în interiorul adăposturilor - permițând accesul în

²⁸ La data de 4 mai, 90 de centre autorizate de guvern erau funcționale, cu o capacitate de 7.383 de persoane, iar în prezent găzduiesc 4.326 de persoane. Pentru mai multe informații, consultați: <https://reliefweb.int/report/moldova/moldova-refugee-accommodation-centre-rac-weekly-needs-monitoring-update-04052022-enro>

²⁹ Situația din Ucraina: Fișa informativă a WFP Moldova, martie 2022. <https://reliefweb.int/report/moldova/ukraine-situation-wfp-moldova-factsheet-march-2022>

mod facil al celor care caută să prade femei și copii. Nu există spații sigure pentru femei și fete, în care femeile și fetele să se simtă în siguranță pentru a raporta violența sau riscurile de violență și unde ar putea fi oferite servicii și sprijin adecvat. CAR-urile au puțină securitate și, deși personalul muncește din greu, se pare că nu există prea multă îndrumare sau formare, inclusiv în ceea ce privește prevenirea exploatarei și abuzului sexual (PSEA). Persoane care se presupune că reprezintă agenții de turism veneau la mai multe adăposturi oferind zboruri gratuite sau ieftine în străinătate, cu motive necunoscute.

În unitățile private și în casele individuale, femeile și fetele au acces limitat sau nu au acces la servicii și asistență de niciun fel și există un risc ridicat de exploatare. Multe persoane strămutate cu forța (FDP) cazate în hoteluri sau în locuințe închiriate sunt supuse unor creșteri de preț pe măsură ce stocurile se diminuează, în timp ce altele sunt găzduite temporar de cetățeni moldoveni în mod gratuit. Unele dintre centrele administrate în mod privat sunt neînregistrate, ceea ce trezește îngrijorarea că acestea ar putea să nu se înregistreze în mod intenționat pentru a putea exploata femeile. Se înțelege că altele sunt neînregistrate din motive de confidențialitate și siguranță pentru a proteja supraviețuitoarele sau grupurile care ar fi în pericol dacă ar fi numite, ceea ce este probabil o bună practică, având în vedere contextul. La întâlnirile cu persoane care administrează adăposturi private și neînregistrate, unele au declarat că nu se înregistrează pentru că doresc să fie selective în ceea ce privește persoanele care stau în adăpostul lor și pentru cât timp. S-a înțeles că unul dintre aceste adăposturi se ocupa cu munca forțată, iar lipsa lor de înregistrare a fost presupusă ca permițând această exploatare.

Munca forțată a fost, de asemenea, vizibilă și prezentă în unele adăposturi private care adăpostesc femei și copii, iar acest lucru

a fost prezentat ca „voluntariat”. Femeile și copiii trebuie să facă „voluntariat” toată ziua, în fiecare zi, spălând vase, cu poate o zi liberă într-o lună; mulți solicitau loțiune pentru că mâinile le deveneau aspre de la spălatul vaselor. În timp ce femeile erau plecate „voluntar” de dimineața până seara, fiicele adolescente aveau grijă de copiii mici.

Cu toate acestea, majoritatea respondenților au declarat că nevoile lor de bază erau satisfăcute și nu doreau să schimbe situația. Aceste sentimente ar putea fi influențate de reticența de a se plânge și de teama de a pierde puținul sprijin pe care îl au.

Femeile și fetele au nevoie de locuințe durabile și protejate, atât temporar, cât și pe termen lung.³⁰ Organizațiile moldovenești spun că doresc să dezvolte un răspuns cuprinzător în materie de locuințe, dar nu dispun de date cu privire la locul și numărul de persoane strămutate cu forța (FDP) care stau, în special în locuințe private. Organizațiile moldovenești nu au încredere că OING sau organizațiile multilaterale vor crea o imagine cuprinzătoare a situației și au raportat că se simt în mare măsură marginalizate, chiar dacă au fost în prima linie a răspunsului.



³⁰ Actualizare operațională interinstituțională - Răspuns la situația din Ucraina. ONU. 13 martie 2022. <https://reliefweb.int/report/moldova/inter-agency-operational-update-ukraine-refugee-situation-republic-moldova-12-march>



D. Lipsa asistenței în numerar, a mijloacelor de trai și a accesului la locuri de muncă decente

Membrii Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova au decretat, pentru perioada stării de urgență, că cetățenii Ucrainei au dreptul de a munci fără a obține un permis de ședere și de muncă.³¹ Cu o rată ridicată a șomajului

³¹ Angajarea lor se va realiza în timpul stării de urgență în baza unui contract individual de muncă urgent și a unui număr de identificare atribuit cetățenilor ucraineni la trecerea frontierei, precum și a unei copii a cărții de identitate (documentele de identitate ucrainene sunt valabile). Angajatorul trebuie să notifice Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă în termen de 5 zile de la data angajării. Obținerea statutului de protecție temporară (TPS) oferă refugiaților beneficii suplimentare în ceea ce privește piața muncii. De exemplu, după ce au primit acest statut, persoanele strămutate cu forța (FDP) se încadrează automat în categoria șomerilor oficiali și pot beneficia de cursuri de formare profesională și cursuri ale Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă din Moldova.

în Moldova, multe persoane strămutate cu forța (FDP) încă nu pot găsi locuri de muncă care să plătească un salariu decent și să nu fie exploatare. Mulți moldoveni au mai multe locuri de muncă pentru a se descurca, iar un număr semnificativ de moldoveni se mută mai departe în Europa pentru a avea oportunități mai bune de angajare.

Cele mai multe persoane strămutate cu forța (FDP) sunt femeile cu copii mici sau persoane în vârstă care doresc să lucreze, dar care doresc, de asemenea, să se întoarcă în Ucraina cât mai curând posibil; acest lucru poate crea o ezitare din partea angajatorilor de a angaja persoane care ar putea să nu dorească să rămână angajați. Mai multe organizații angajau deja persoane strămutate cu forța (FDP) ucrainene; cu toate acestea, aceste locuri de muncă sunt legate în principal de proiecte specifice legate de refugiați și de criză și sunt probabil pe termen scurt. Lipsa serviciilor de îngrijire a copiilor creează un obstacol suplimentar pentru

femei în calea angajării, la fel ca și barierele lingvistice în unele cazuri. Limba rusă este vorbită pe scară largă în Republica Moldova și, având în vedere că multe persoane strămutate cu forța (FDP) provin din zone predominant rusofone din Ucraina (cum ar fi Odessa), bariera lingvistică este redusă; cu toate acestea, limba română este încă vorbită pe scară largă în întreaga țară.³²

Deoarece majoritatea persoanelor strămutate cu forța (FDP) nu vor putea obține un loc de muncă decent în Moldova pe termen scurt, vor avea nevoie de asistență financiară. Femeile strămutate cu forța sunt în criză de resurse financiare și fiecare zi în care rămân în Moldova fără un răspuns coordonat pentru a le satisface nevoile este o altă zi în care cresc riscurile pentru siguranța lor. Deși asistența în numerar ar trebui să fie semnul distinctiv al acestui răspuns umanitar, până în prezent, aceasta rămâne inaccesibilă pentru majoritatea. Fără resursele necesare pentru a-și susține nevoile de bază, femeile și familiile lor se bazează pe sprijinul voluntar, pe asistența din partea cetățenilor individuali și pe organizațiile locale care sunt epuizate și subfinanțate. Acesta este un dezastru în devenire, dar care poate fi evitat. Prin oferirea unor inițiative holistice și accesibile în numerar, unele dintre principalele probleme de protecție cu care se confruntă majoritatea femeilor - cum ar fi acceptarea unei munci exploatatoare, angajarea în munca sexuală și căderea în pradă traficului de persoane sau a SEA - vor fi prevenite.

UNHCR și partenerii săi locali oferă subvenții pentru anumite persoane strămutate cu forța (FDP) în valoare de 2.200 MDL (aproximativ 116 USD) pe persoană pe lună, cu subvenții de reînnoire pentru FDP rămase în țară.³³ Cu toate

³² Limba „nativă” a moldovenilor este româna; totuși, spre deosebire de România, mulți moldoveni cunosc și/sau vorbesc fluent limba rusă.

³³ „Programul de asistență în numerar pentru refugiații din Moldova”. UNHCR Help Moldova,

acestea, echipa de evaluare a constatat că mulți dintre ei nu erau la curent cu asistența în numerar oferită. În timp ce conducea o discuție de grup (FGD) într-o locație, echipa a observat cozi lungi și mulțimi care se formau în jurul unei locații de înregistrare a banilor în numerar în exterior, susținut de o ONG; această mulțime s-a îndreptat apoi spre o altă clădire și ni s-a spus că era pentru a obține un cod QR pentru distribuirea de numerar care, ulterior, va fi accesibil de la o bancă. Scena era haotică, deoarece oamenii se grăbeau de la o zonă la alta, cu copii în mână sau în cărucioare, iar un număr surprinzător și poate îngrijorător de bărbați se aflau în acest grup de oameni. Alte femei intervievate știau că există o anumită posibilitate de a primi asistență în numerar, dar aceasta provenea din informații împărtășite prin intermediul unor grupuri de încredere de pe Facebook și erau îngrijorate de cozile lungi și de aglomerația de oameni și de faptul că trebuie să aștepte zile întregi.

La începutul răspunsului la criză, WRO-urile au fost în prima linie a furnizării de asistență în numerar din cauza lipsei unor mecanisme alternative. Un director de WRO a raportat că și-au folosit fondurile de urgență pentru a oferi fonduri familiilor. Metodologia lor a fost bazată pe date pentru a identifica beneficiarii, iar 107 familii au primit asistență.

E. Lipsa accesului la informații precise

Persoanele strămutate cu forța (FDP) nu dispun de informații coerente și fiabile privind serviciile și sprijinul disponibil. Multe dintre adăposturile înregistrate au o cantitate copleșitoare de informații transmise prin note scrise de mână și pliante, care includ informații neverificate/neactualizate privind accesul la servicii, oferte dubioase de transport către alte

2 mai 2022, <https://help.unhcr.org/moldova/cash-assistance-programme-for-refugees-in-moldova/>.

țări, oportunități de muncă în diferite locații din Europa și oferte de cazare privată.

Guvernul a lansat platforma dopomoga.gov.md pentru a oferi informații oficiale și consolidate cu privire la statutul legal de protecție, locuințe (în special centrele de refugiați), accesul la asistență medicală și educație, alte drepturi și beneficii, precum și contacte ale voluntarilor. Deși este un site bine structurat care acoperă aproape toate sferile relevante, potrivit interviurilor și grupurilor de discuții, rețelele informale - cum ar fi grupurile de pe Facebook, chat-urile pe Telegram și Viber - rămân principalele surse de informare pentru persoanele strămutate cu forța (FDP), în special atunci când caută informații despre chestiuni locale.³⁴ Acest lucru înseamnă, probabil, că persoanele vulnerabile, marginalizate sau în vârstă nu pot avea acces la aceste rețele din cauza barierelor tehnologice. În timp ce aceste rețele informale riscă să răspândească informații eronate, ele sunt, de asemenea, cele mai de încredere canale și ar trebui să fie folosite de agențiile care sprijină persoanele strămutate cu forța (FDP).

F. Servicii de sănătate reproductivă și de combatere a violenței bazate pe gen

În Moldova există unele servicii pentru supraviețuitorii violenței, după cum exemplifică coaliția națională „Viața fără violență în familie”, formată din 27 de membri, care răspunde deja la criză și este pregătită să se extindă. Cu toate acestea, amploarea serviciilor de combatere a violenței bazate pe gen pentru femei și fete nu este proporțională cu criza actuală. Sunt

³⁴ Site-ul dopomoga.gov.md nu a fost menționat de niciunul dintre cei intervieuați, iar echipa de evaluare a aflat despre acest site doar mult mai târziu și, prin urmare, nu este clar în ce măsură este cunoscut.

necesare servicii esențiale, inclusiv adăposturi pentru femeile care se confruntă cu violența sau care fug de violență; intervenții pentru traficul de persoane, cum ar fi protecția în punctele de trecere a frontierei și în toate adăposturile; servicii mobile de combatere a violenței bazată pe gen (GBV) pentru a implica femeile și fetele în activități care să le permită să înțeleagă riscurile la care se expun și la cine să apeleze pentru ajutor; acces la sprijin psihosocial și asistență medicală mentală pentru supraviețuitoare; servicii de gestionare clinică a violului (CMR, clinical management of rape); și asistență medicală cuprinzătoare care să sprijine supraviețuitoarele și să răspundă nevoilor acestora în condiții de siguranță și confidențialitate.

Serviciile de sănătate sexuală și reproductivă rămân, de asemenea, în mare măsură inaccesibile în Moldova.^{35,36} Deși guvernul a aprobat protocoale de gestionare clinică a violului (CMR) la nivel național la 30 martie 2022, nu este clar dacă acestea sunt aplicabile și dacă furnizorii le pot pune în aplicare. Personalul ONU a declarat că profilaxia post-expunere pentru viol este disponibilă doar în spitale și că niciun furnizor nu a fost încă instruit.³⁷

³⁵ Conform evaluării rapide a nevoilor de sănătate sexuală și reproductivă (SSR) a UNFPA, există 24.972 de femei refugiate de vârstă reproductivă și 1.755 de femei refugiate însărcinate. În următoarele trei luni, 585 de femei refugiate vor naște; 29 de femei vor avea complicații care le vor pune viața în pericol. Pentru mai multe informații consultați: <https://reliefweb.int/report/moldova/moldova-refugee-response-inter-agency-update-14-30-april-4-may>

³⁶ UNFPA și Compania Națională de Asigurări de Sănătate din Moldova au anunțat că refugiații ucraineni care rămân pe teritoriul Republicii Moldova vor putea avea acces la o gamă completă de servicii de sănătate sexuală și reproductivă, la fel ca și populația din Moldova. Pentru mai multe informații consultați: <https://moldova.unfpa.org/en/news/free-reproductive-health-services-ukrainian-refugees-republic-moldova>

³⁷ În întreaga țară există peste 300 de centre de sănătate primară și 9 spitale. Trei centre ce se ocupă de violența bazată pe gen (GBV)/gestionarea clinică a violului (CMR) sunt în curs de dezvoltare în cadrul spitalelor: 1 în nord, la Bălți, 1 în Chișinău și 1 în sud.

Persoanele strămutate cu forța (FDP) nu au acces la îngrijire postnatală și prenatală, avort și contraceptive. Avortul este legal din punct de vedere tehnic, dar accesul este limitat.³⁸ Legislația actuală stabilește că avortul medical și chirurgical este legal până la 12 săptămâni de sarcină la cerere, iar după aceea cu permisiunea Ministerului Sănătății, atunci când este indicat din punct de vedere medical.³⁹ În timpul pandemiei COVID-19, accesul la serviciile de avort a fost extins pentru a permite consultațiile prin tele-sănătate pentru ca femeile să primească rețete pentru avortul medicamentos, îmbunătățind semnificativ accesul la îngrijiri. Nu este clar dacă acest acces va include și persoanele strămutate cu forța (FDP).⁴⁰

G. Sprijin pentru sănătatea mintală și psihosocial

Echipa de evaluare a observat servicii de sprijin pentru sănătatea mintală și psihosocial (MHPSS) oferite de organizații internaționale în centre administrate de guvern, în general pentru copii. În aceste centre, femeile au acces la psihologi, dacă au nevoie; cu toate acestea, atunci când au fost întrebat, femeile strămutate cu forța păreau să indice o anumită stigmatizare în legătură cu nevoia de a avea nevoie de acest serviciu. În centrele private nu era vizibil niciun sprijin MHPSS. WRO-urile au

fost destul de preocupate de necesitatea de a oferi sprijin MHPSS pentru femeile strămutate cu forța - în special pentru cele din spațiile private care pot fi deconectate din punct de vedere social de alte femei (strămutate cu forța) și de alte servicii. Mulți și-au exprimat dorința de a afla cum să ofere aceste servicii și nevoia de finanțare pentru a face acest lucru.

"Ea a crescut foarte mult în această perioadă. Ține totul înăuntru." - interviu cu informator cheie (KII) cu o femeie strămutată cu forța, vorbind despre fiica ei de 16 ani

Personalul și voluntarii - care au fost, în mare parte, cei care au răspuns în prima linie la aflulul de persoane strămutate cu forța (FDP) - sunt epuizați emoțional și fizic, atât din cauza orelor lungi de răspuns la criză, dar și din cauza solicitărilor constante de întâlniri și de informații. Deși pot oferi MHPSS în cadrul misiunii și contextului cultural propriu, ei spun că au nevoie de formare pentru a răspunde în mod corespunzător în contextul umanitar. O organizație a declarat că ar avea nevoie de sprijin în elaborarea procedurilor de îngrijire a personalului în contextul războiului și al pandemiei.

H. Dubla discriminare împotriva populațiilor vizate

Romii, persoanele LGBTQIA+, persoanele de culoare și alte persoane marginalizate care se confruntă deja cu discriminarea în întreaga regiune vor fi probabil cele mai puternic afectate de criza actuală.

³⁸ Comendant, Rodica, et al. *Realizări în domeniul sănătății și drepturilor sexuale și reproductive*. Organizația Mondială a Sănătății, 2016, https://www.euro.who.int/_data/assets/pdf_file/0020/330095/9-Achievements-SRHR-abortion-Moldova.pdf

³⁹ „Moldova introduce noi standarde naționale privind avortul în condiții de siguranță”. ASTRA Network, 8 octombrie 2022. <https://astra.org.pl/moldova-introduces-ne-national-safe-abortion-standards/>

⁴⁰ „Furnizarea de servicii de sănătate sexuală și reproducivă tinerilor din Republica Moldova”. Biroul regional pentru Europa al Organizației Mondiale a Sănătății, 15 octombrie 2020, <https://www.euro.who.int/en/health-topics/Life-stages/sexual-and-reproductive-health/news/news/2020/10/bringing-sexual-and-reproductive-health-services-to-young-people-across-the-republic-of-moldova>

Comunitatea LGBTQIA+ se confruntă cu discriminarea în societățile patriarhale atât din Moldova, cât și din Ucraina. Moldova nu dispune de politici naționale antidiscriminare pentru a combate atitudinile și comportamentele discriminatorii față de persoanele lesbiene, gay, bisexuale și transgender.⁴¹ Activiștii și avocații depun eforturi pentru a scoate persoanele LGBTQIA+ din Ucraina prin intermediul rețelilor clandestine. Situația este deosebit de dificilă pentru femeile transgender cu documente de identitate masculine, precum și pentru bărbații transgender care au reușit deja să își schimbe documentele.

Ca și în țările vecine, comunitatea romă este profund discriminată în Moldova și nu are documente, precum și acces la servicii. Familiile de romi sunt adesea aduse în locuri de adăpost specifice pentru romi, iar acest lucru a fost explicat ca o modalitate de a atenua tensiunile în locurile mai „mixte”. Pentru a valida separarea, s-a spus în mod specific că romii „sunt diferiți și nu respectă regulile.” La unul dintre adăposturile pentru romi vizitate, existau între 10-14 persoane pe cameră cu familii mixte. În general, deși au acces la unele servicii medicale și psihologice, sprijinul și serviciile din aceste locații par a fi de o calitate mult mai slabă decât cele din locațiile pentru non-romi.

"Am așteptat până în ultimul minut [pentru a pleca] și au fost bombardamente puternice, iar ea și-a pierdut documentul."
- ne-a mărturisit o familie de romi despre bunica lor în vârstă de 77 de ani

Multe persoane strămutate cu forța (FDP) rome și de alte etnii ucrainene nu au pașapoarte sau alte documente de identificare - ceea ce sporește riscul de a fi victime ale traficului de persoane. Familiile de romi au povestit că, atunci când au încercat să meargă la Ambasada Ucrainei pentru a solicita documente pierdute în timpul fugii de război (cum ar fi documentele de identitate) sau documente noi (cum ar fi pașapoartele de călătorie internațională), li s-au transmis informații contradictorii. Unora li s-a spus că trebuie să se întoarcă în Ucraina pentru a-și obține documentele; altora li s-a spus că nu pot obține documente deoarece birourile din interiorul Ucrainei nu erau operaționale; iar mulți bărbați au fost trimiși înapoi și li s-a spus că nu ar fi trebuit să părăsească Ucraina de la bun început, ci ar trebui să se întoarcă să lupte.



⁴¹ Mier, Atria, și Henar Jaar. *Analiza rapidă a aspectelor legate de gen: Moldova - Criza ucraineană*. ActionAid, 27 aprilie, 2022, <https://reliefweb.int/report/moldova/ukraine-situation-moldova-actionaid-rapid-gender-analysis-27-april>.

V. Recomandări și căi de urmat

Aceste recomandări regionale sunt fundamentale pentru ca ONU, statele donator/membre, Uniunea Europeană, filantropia, guvernele țărilor gazdă, OING-urile, și ONG-urile locale să le pună în aplicare. Acestea sunt complementare recomandărilor specifice fiecărei țări incluse în acest raport.

SIMBOLUL PICTOGRAMEI			
			
Entități ale Organizației Națiunilor Unite (ONU)	Uniunea Europeană (UE)	Guvernul țării gazdă	Guvernul Ucrainei
			
Filantropie Feministă/ Fonduri Feministe	State Membre Donatoare	ONG local (ONG)	ONG internațional (OING)

1. Asigurarea unui răspuns umanitar sensibil la egalitatea de gen prin sprijinirea mișcărilor de femei din întreaga regiune

Angajamentul luat de a sprijini progresele înregistrate în deceniile anterioare de femei și fete trebuie să stea la baza tuturor programelor pentru persoanele strămutate pe plan intern (IDP) din Ucraina și pentru persoanele strămutate pe plan extern (FDP) din țările de frontieră, care se confruntă cu provocări puternice din cauza iminentei reacții patriarhale. Pentru ca un răspuns umanitar sensibil la egalitatea de gen să aibă succes, organizațiile pentru femei și fete și alte grupuri feministe și de justiție pe bază de gen care oferă servicii specializate trebuie sprijinite pentru a-și susține rețelele, sistemele de solidaritate și de îngrijire reciprocă colectivă.

Recomandări:

- **Programe de finanțare adaptate la nevoile specifice ale femeilor și copiilor care fug din cauza războiului din Ucraina, precum și**



ale comunităților gazdă din toate țările de frontieră și din afara acestora. Finanțarea ar trebui să acorde prioritate prevenirii și răspunsului la traficul de persoane și la violența bazată pe gen (GBV), precum și accesului la asistență medicală, îngrijirii copiilor, asistenței sub formă de numerar și cupoane valorice (CVA), și educației. Finanțarea trebuie să fie suficient de flexibilă pentru a sprijini operațiunile de bază ale organizațiilor pentru drepturile femeilor (WRO), pentru a asigura stabilitatea acestora atât în timpul, cât și după actuala situație de urgență.

- **Conceperea de programe care nu se vor baza pe prestarea de către femei și fete de muncă neplătită sau prost plătită.** În cele mai multe părți ale lumii, există o așteptare socială ca femeile să aibă grijă de alte persoane în casele, familiile și comunitățile lor. Intervențiile din cadrul programelor de urgență trebuie concepute în așa fel încât să reducă povara muncii de îngrijire neplătite asupra femeilor și fetelor, prin depunerea tuturor eforturilor pentru a nu le exploata și mai mult. Faceți din acest lucru un principiu de bază al tuturor programelor și asigurați-vă că și donatorii înțeleg acest lucru.



- **Sprijinirea priorităților feministe locale/naționale,** de la reformele juridice și participarea politică la integrarea perspectivei de gen în politicile publice, eliminarea violenței împotriva femeilor (VAWG), abilitarea economică și altele. Priviți dintr-o perspectivă sistemică la modul în care să sprijiniți cel mai bine activismul local și agendele politice ale organizațiilor pentru drepturile femeilor, feministe și LGBTQIA+.



- **Înțelegerea legăturilor dintre intervenția în situații de urgență și activitatea de formare a mișcărilor pentru drepturile femeilor.** Donatorii care finanțează mișcările (mai degrabă decât intervenția în situații de urgență) trebuie să înțeleagă că activitățile de intervenție în situații de urgență ale organizațiilor sunt legate în mod inextricabil de activitatea lor de formare a mișcărilor. În schimb, donatorii care finanțează intervenția de urgență și nu activitatea în domeniul drepturilor femeilor trebuie să înțeleagă că delimitarea finanțării de această realitate va avea deficiențe majore în ceea ce privește rezultatele intervenției. Agenda de localizare trebuie susținută și respectată, împreună cu o perspectivă critică care să înțeleagă în profunzime de ce finanțarea și legăturile din cadrul legăturii dintre Umanitar și Dezvoltare⁴² sunt esențiale pentru obiectivele pe care le împărtășim pentru a atenua suferința și a răspunde nevoilor umanitare, consolidând în același timp sistemele și structurile existente pe termen lung.

⁴² Legătura Umanitar-Dezvoltare (Humanitarian-Development Nexus) este conceptul de colaborare sporită între organizațiile care lucrează în domeniul ajutorului umanitar pe termen scurt și al dezvoltării internaționale pe termen lung, promovat începând cu 2016. Strand, Arne. „Humanitarian-development Nexus”. *Humanitarianism*. Leiden, Olanda: Brill, 2020. https://doi.org/10.1163/9789004431140_049; and Stamnes, Eli. “Rethinking the Humanitarian-Development Nexus”. *Norwegian Institute of International Affairs*, vol. 24, 2016, <https://ethz.ch/content/dam/ethz/special-interest/gess/cis/center-for-securities-studies/resources/docs/NUPI-Rethinking%20the%20Humanitarian-Development.pdf>.



2. Îndeplinirea angajamentelor de localizare prin transferarea puterii către organizații conduse de femei

Localizarea a devenit o parte formală a agendei principale de reformă umanitară prin includerea sa în Grand Bargain 2016, un acord major de reformă între actorii umanitari. Agenda de localizare se concentrează pe creșterea accesului actorilor locali la finanțare umanitară internațională, la parteneriate, la spații de coordonare și la consolidarea capacităților.⁴³ Localizarea este una dintre cheile pentru susținerea drepturilor femeilor și fetelor în situații de urgență, deoarece răspunsurile femeilor la nivel local sunt adesea mai relevante și mai eficiente decât cele externe.

⁴³ Robillard, Sabina, et al. *Localization: A «Landscape» Report*. Feinstein International Center Publication, Tufts University, December, 2021. <https://fic.tufts.edu/publication-item/localization-a-landscape-report/>.

Recomandări: Parteneriat etic

- **Colaborarea cu organizații locale și cu WRO-uri în calitate de parteneri egali în vederea unei protecții sporite a FDP-urilor.**

Participarea efectivă a femeilor și fetelor, inclusiv a celor din grupuri marginalizate, ar trebui facilitată în toate procesele decizionale, inclusiv în ceea ce privește planificarea, coordonarea, punerea în aplicare și monitorizarea.



- **Asigurați-vă că WRO și alți actori locali fac parte, încă de la început, din (re)conceperea structurilor de coordonare.** Structurile ar trebui să completeze eforturile locale, mai degrabă decât să creeze procese paralele, care, în mod tradițional, mențin puterea în mâinile entităților ONU și ale OING-urilor.



- **Evitarea tratării grupurilor de femei ca fiind omogene și înțelegerea diversității intersecționale a grupurilor bazate pe vârstă, religie, etnie, orientare sexuală, dizabilitate etc.**



- **Permiterea organizațiilor conduse de femei și activiștilor să activeze ca lideri și factori de schimbare la toate platformele de luare a deciziilor**, incluzându-i în cadrul sistemului de grupuri, în Planul de răspuns al UNHCR pentru refugiați și în toate structurile de coordonare. Agențiile ONU și OING-urile ar trebui să ia măsuri pentru a angaja membri ai personalului care să înțeleagă cum să implice organizațiile conduse de femei într-un mod pozitiv și productiv.



- **Asigurarea accesului la tehnologie și abordarea altor obstacole în calea participării WRO.**



[Ghidul de evaluare a parteneriatului \(PAG\)](#) VOICE-UNICEF oferă o abordare intersecțională și feministă a creării de parteneriate care valorifică atât resursele pe care le pot aduce marile agenții de finanțare, cât și prezența locală și cunoștințele specializate pe care le oferă organizațiile conduse de femei. Dezvoltat printr-un proces consultativ cu femei lideri din Afganistan, Bangladesh, Kenya, Liberia, Sri Lanka și Sudanul de Sud, acesta oferă un proiect pentru un nou format de parteneriat care se concentrează pe rolurile grupurilor și organizațiilor care sunt adesea marginalizate din cauza unor criterii arbitrare.

- **Angajarea de coordonatori bilingvi pentru a îmbunătăți structurile de coordonare conduse la nivel local.** Acest lucru nu numai că îmbunătățește localizarea, dar este, de asemenea, important pentru adăposturile guvernamentale și private pentru a asigura furnizarea de servicii de calitate în domeniul sănătății și al sprijinului psihosocial. Coordonatorul poate acționa ca un interlocutor între actorii internaționali și cei locali.



- **Sprijinirea și promovarea spațiilor sigure (virtuale sau reale) pentru ca personalul și voluntarii din organizațiile conduse de femei și fete să se întâlnească, să facă schimb de experiență și să se sprijine reciproc.** Asigurarea faptului că acestea se concentrează pe îngrijirea personalului și a voluntarilor și nu pe implementarea activităților, cât și asigurarea faptului că sunt evenimente regulate și prioritare.



Recomandări: Finanțare

- **Creșterea finanțării stabile și previzibile pentru programele de combatere a violenței pe bază de gen și sprijinirea extinderii și accesibilității acestora de către femeile și fetele din FDP.** Acest lucru îi va ajuta pe actorii societății civile să răspundă mai eficient la toate formele de violență pe bază de gen, inclusiv violența sexuală, violența asupra partenerului intim, traficul de persoane și exploatarea și abuzul sexual (SEA).



- **Furnizarea unei finanțări flexibile, multianuale și nerestricționate pentru organizațiile locale conduse de femei, inclusiv WRO, organizațiile feministe și cele care au răspuns la criza din Ucraina. Includerea unor alocări pentru consolidarea organizațională și sprijin pentru a menține organizațiile susținute și sănătoase.** Trebuie să existe încredere în organizații pentru a determina modul în care să cheltuiască fondurile în funcție de evoluția nevoilor; la fel cum OING-urile și entitățile ONU preferă fonduri de bază fără destinație specială, WRO-urile și rețelele trebuie să aibă acces la aceeași flexibilitate de finanțare. Finanțarea și resursele pentru WRO-uri trebuie să fie rezervate de la început și utilizate pentru a susține activitatea pe care o desfășoară aceste organizații, în special într-un moment în care mișcările pentru drepturile femeilor din regiune se confruntă cu amenințări istorice. Includeți fonduri pentru a rambursa WRO-urile pentru costurile suportate de la începutul crizei, permițându-le să acopere retroactiv cheltuielile, după cum este necesar.



- **Finanțarea atât a organizațiilor înregistrate, cât și a grupurilor neînregistrate care oferă răspunsuri și servicii critice și urgente din prima linie.** Sprijinirea sustenabilității răspunsului local are un impact direct asupra calității și domeniului de aplicare a răspunsului FDP la crize.



- **Facilitarea accesului la finanțare pentru WRO prin reducerea sarcinilor birocratice și administrative.** Diminuarea cantității de documente necesare și asigurarea disponibilității mecanismelor de finanțare în limbile relevante, precum și în limba engleză, astfel încât să nu fie necesară cunoașterea limbii engleze (de exemplu, în Polonia, cu scopul acestui răspuns de urgență, asigurarea disponibilității mecanismelor de finanțare în poloneză și ucraineană). Stabilirea definițiilor și criteriilor pentru urmărirea respectării acestor angajamente.⁴⁴

⁴⁴ Construirea sistemului umanitar feminist Secțiunea I: Avansarea localizării transformatoare de gen. Women Deliver, 2018, https://womendeliver.org/wp-content/uploads/2019/09/WD_Humanitarian-Paper-WEB.pdf.



- **Invitați WRO-uri să conducă prin definirea domeniului lor de activitate și aveți grijă să nu stimulați „ONG-izarea”⁴⁵ grupurilor locale,** care amenință să le îndepărteze de la misiunile lor de bază. Ar trebui să se afle de ce au nevoie WRO-urile și ce roluri ar dori să joace în calitate de parteneri în cadrul răspunsului coordonat. Lucrați cu acestea pentru a desluși orice riscuri neintenționate care ar putea apărea în urma participării lor.

⁴⁵ „ONG-izarea” se referă la profesionalizarea, birocratizarea și instituționalizarea mișcărilor sociale pe măsură ce acestea adoptă forma unor organizații neguvernamentale (ONG-uri), ceea ce duce adesea la depolitizarea mișcărilor lor sociale.



- **Convocarea beneficiarilor actuali și potențiali pentru a discuta despre modalitățile prin care donatorii (ONG-uri, organizații internaționale, entități guvernamentale/donatori și filantropi) pot finanța în mod durabil grupuri și organizații locale, conduse de femei și alte grupuri și organizații feministe.** Aceste convocări ar trebui să nu fie împovărătoare pentru beneficiarii de granturi, folosind abordări asupra cărora



aceștia cad de acord. Subiectele ar trebui să includă modul în care donatorii pot acționa pentru a egaliza condițiile de concurență.

- **Asigurarea accesului la fonduri de urgență, astfel încât WRO-urile să poată redistribui ajutorul către femeile mai vulnerabile.**



3. Abordarea lipsurilor în ceea ce privește protecția femeilor și a copiilor

Având în vedere nivelurile de finanțare fără precedent care au fost alocate acestui răspuns, împreună cu nivelul ridicat de acces umanitar în țările de frontieră, este extrem de important ca intervențiile esențiale de protecție care salvează vieți - detaliate mai jos - să fie prioritare și consolidate.

Recomandări:

- **Toți partenerii Apelului la acțiune privind protecția împotriva violenței bazate pe gen în situații de urgență⁴⁶ (CTA) - în special statele donator/membre și organizațiile internaționale - ar trebui să continue să consolideze responsabilitatea donatorilor față de Strategia de parcurs⁴⁷ pentru a promova o mai mare transparență în ceea ce privește ce investește fiecare guvern/entitate donatoare în combaterea violenței bazate pe gen sau, cel puțin, eforturile pe care le întreprind pentru a influența investițiile lor, astfel încât acestea să fie aplicate în eforturile de răspuns și de prevenire a violenței bazate pe gen.**



⁴⁶ Apelul la acțiune este o inițiativă a mai multor părți interesate care vizează în mod specific să determine schimbări și să sporească responsabilitatea sistemului umanitar în ceea ce privește răspunsul său la violența bazată pe gen în situații de urgență.

⁴⁷ *Strategia de parcurs* este cadrul general de orientare al Apelului la acțiune, care stabilește obiective comune, ținte și o structură de guvernare pentru a se asigura că angajamentele sunt transpuse în acțiuni concrete și specifice pe teren. www.calltoactiongbv.com/what-we-do

- **Încorporarea opiniilor și contribuțiilor FDP în monitorizarea programelor pentru a asigura Responsabilitatea față de populațiile afectate (AAP)**, pentru care toate sistemele de coordonare (clustere/grupuri de lucru), OING-urile și agențiile ONU și-au asumat angajamente. În etapa pregătitoare, asigurarea faptului că: femeile și fetele participă la discuțiile privind indicatorii și țintele; sunt dezvoltate mecanisme pentru ca fetele și femeile să ofere feedback în condiții de siguranță; iar constatările sunt utilizate și diseminate. Feedbackul anonim este, de asemenea, o componentă esențială a prevenirii SEA. Feedbackul poate fi colectat prin instalarea de cutii de reclamații, prin distribuirea de formulare de feedback, prin oferirea unui site web care să fie accesat sau a unui număr de telefon gratuit la care să se sune sau să se trimită SMS, și prin alte mijloace.⁴⁸ Comunicarea cu persoanele afectate ar trebui să se realizeze prin intermediul canalelor și mijloacelor de comunicare preferate și de încredere ale acestora. Asigurarea conceperii participative a programului și monitorizarea continuă pentru a asigura faptul că răspunsul se adaptează pentru a răspunde nevoilor de protecție în schimbare.

⁴⁸ Paragraf redactat din: IASC, *With us & for us: Working with and for Young People in Humanitarian and Protracted Crises* (Cu noi și pentru noi: Lucrul cu și pentru tineri în situații de criză umanitară și prelungită), UNICEF și NRC pentru Compact for Young People in Humanitarian Action, 2020.



- **Introducerea în cadrul răspunsului a unei analize a puterii pe bază de gen în toate intervențiile pentru a expune riscurile și vulnerabilitățile specifice ale femeilor și fetelor.** Conceperea de intervenții și politici care să ia în considerare expunerea mai mare a femeilor și fetelor la SEA, traficul de persoane și alte probleme de protecție. Asigurarea faptului că riscurile specifice cu



care se confruntă grupurile de femei și fete dublu marginalizate - cum ar fi femeile și fetele cu dizabilități, LGBTQIA+ și romii - sunt luate în considerare și susținute.

- **Intensificarea acțiunilor de reglementare a transportului neoficial în regiune pentru a limita riscurile de SEA și de trafic de persoane.**



- **Sprijinirea guvernelor pentru a colecta și a împărtăși în mod responsabil date demografice privind FDP, dezagregate în funcție de vârstă, sex, origine și alți factori, pentru a consolida PSEA, lupta împotriva traficului de persoane și eforturile de integrare. Intervenirea pe lângă guverne pentru a colecta și partaja date privind circulația FDP și furnizarea de ajutoare.**



- **Extinderea punerii în aplicare și respectării cadrului existent al echipei umanitare de țară privind protecția împotriva exploatării sexuale și a abuzurilor (PSEA). Menținerea mecanismului de reclamații la nivel comunitar interinstituțional și diseminarea de informații atât în rândul comunităților gazdă, cât și în rândul FDP, cu privire la ce este PSEA, care sunt drepturile lor și cum pot accesa mecanismul de reclamații. Toți actorii implicați în intervenția umanitară, inclusiv personalul și voluntarii, trebuie să fie conștienți de responsabilitățile și obligațiile lor legate de PSEA, inclusiv raportarea cazurilor de SEA și menținerea respectării codurilor de conduită. OING-urile, ONG-urile locale și organizațiile pentru femei ar trebui să fie implicate în monitorizarea riscurilor de SEA, acordând o atenție specială femeilor și fetelor.**



* with a focus on UNHCR



- **Instituționalizarea utilizării [Orientărilor pentru integrarea intervențiilor privind violența pe bază de gen în acțiunile umanitare](#), a [Standardelor minime interinstituționale pentru programarea violenței bazate pe gen în situații de urgență](#) și a [Manualului privind egalitatea de gen pentru acțiunile umanitare al Comitetului permanent interinstituțional pentru acțiuni umanitare](#) pentru a informa furnizarea de servicii.**



- **Ar trebui să se facă presiuni asupra guvernelor țărilor gazdă pentru ca acestea să trateze în mod echitabil și fără discriminare cetățenii țărilor terțe, persoanele de culoare, persoanele LGBTQIA+ și comunitatea romă, inclusiv în ceea ce privește accesul la o locuință sigură, asigurarea unor condiții de primire adecvate și primirea de protecție și sprijin pentru integrare dacă nu se pot întoarce în țările lor de origine.**



4. Îmbunătățirea accesului la serviciile esențiale

Întrucât lipsa accesului la servicii esențiale și vitale este direct corelată cu riscurile de siguranță și securitate, toți actorii trebuie să ia măsuri pentru a răspunde nevoilor de primire și integrare a FDP - inclusiv nevoilor de asistență medicală, sprijin psihosocial, cazare sigură, asistență în numerar și cupoane valorice, sprijin pentru mijloacele de subzistență și educație. După cum s-a discutat mai sus, un răspuns eficient trebuie să se bazeze pe organizații ale societății civile (CSO-uri) locale și, în special, pe WRO, investind în capacitatea acestora de a extinde serviciile existente.

Recomandări: General

- **Fiecare guvern al țării de frontieră ar trebui să elaboreze strategii pe termen lung, bazate pe dimensiunea bazată pe gen, pentru a răspunde la criza ucraineană, cu participarea WRO, a grupurilor feministe, a ONG-urilor locale, a OING-urilor și a UE. Recunoscând limitările capacităților de răspuns ale guvernelor din diferitele țări, comunitatea internațională ar trebui să**



contribuie la eliminarea lacunelor în ceea ce privește serviciile care salvează vieți, inclusiv cele enumerate mai jos.

- **Sistematizarea serviciilor de traducere și interpretare în toate țările de frontieră.** Lipsa interpreților a fost citată ca o barieră pentru toate categoriile de servicii. Traducătorii pot proveni din interiorul tuturor țărilor de frontieră, precum și din cadrul populației ucrainene, și ar putea oferi locuri de muncă de care este foarte mare nevoie.



- **Țările de frontieră ar trebui să ia în considerare crearea de centre umanitare în care serviciile să fie amplasate în același loc pentru a reduce barierele de acces,** în special în ceea ce privește protecția, sănătatea și sprijinul pentru sănătatea mintală și psihosocială (MHPSS).



- **Abordarea constrângerilor juridice care le pun impedimente celor care au intrat în țările de frontieră înainte de 24 februarie 2022 (atât ucraineni, cât și cetățeni ai țărilor terțe) să fie eligibili pentru statutul de protecție temporară (TPS).**



- **Conștientizarea jurnaliștilor, a organizațiilor de documentare în domeniul drepturilor omului și a entităților guvernamentale cu privire la principiile și abordările centrate pe supraviețuitor pentru a le împiedica să facă rău în mod involuntar.** Acest lucru ar trebui să includă importanța de a lua toate măsurile pentru a proteja supraviețuitorii care aleg să depună public mărturie; și riscurile de a acorda prioritate sprijinului și îngrijirii pentru violența sexuală legată de conflict (CRSV) față de alte forme de violență bazată pe gen. Toți actorii ar trebui să fie ghidați de



persoane cu expertiză în materie de violență bazată pe gen în situații de urgență, inclusiv în ceea ce privește CRSV.

Recomandări: Servicii de sănătate, de sănătate reproductivă și de combatere a violenței pe bază pe gen

► **Asigurarea faptului că serviciile de asistență medicală și de sănătate reproductivă sunt accesibile, gratuite și holistice.**



► **Facilitarea utilizării ONG-urilor medicale multinaționale și a serviciilor locale de voluntariat pentru a ajuta la crearea unor căi directe pentru ca pacienții FDP să obțină asistență medicală primară.** În mod ideal, furnizarea de servicii medicale poate fi co-localizată cu principalele locații de primire și adăpost pentru FDP, precum și susținută de clinici mobile în adăposturi mai mici și complexe de apartamente. Acest lucru va reduce, de asemenea, numărul de utilizări ale camerelor de urgență și va diminua nevoile urgente.

► **Protejarea și îmbunătățirea serviciilor de sănătate reproductivă prin intermediul unei finanțări rezervate,** ca recunoaștere a funcțiilor lor esențiale și de salvare a vieții femeilor și fetelor. Consolidarea capacității serviciilor de sănătate reproductivă pentru a include servicii de răspuns și centrate pe supraviețuitoarele violenței bazate pe gen și asigurarea furnizării de materiale de igienă menstruală.

► **Oferirea de cursuri de formare și educație suplimentare privind gestionarea clinică a violenței (CMR) furnizorilor, serviciilor de sesizare și voluntarilor care lucrează cu supraviețuitoarele agresiunilor sexuale.** Includerea de informații privind diferența dintre colectarea probelor medico-legale

- ▶ pentru cazurile de viol (de exemplu, „truse de viol”) și prevederile serviciilor medicale și de sănătate mintală implicate în CMR.
 - ▶ **Angajarea de personal medical ucrainean care a fost strămutat.** Procesarea și permiterea transferului de licențe și acreditări din Ucraina pentru personalul medical și de sănătate mintală, pentru educatori și pentru alt personal esențial aflat în deficit. Ministerele de sănătate ar trebui să stabilească autorizații prescriptive pentru furnizorii străini și ONG-uri medicale pentru a intensifica accesul echitabil la medicamente.
 - ▶ **Asigurarea faptului că testele și vaccinările pentru boli transmisibile (inclusiv COVID-19 și tuberculoza) sunt disponibile la scară largă în locurile de adăpost și în zonele publice.**
 - ▶ **Înființarea de clinici stomatologice pentru a oferi servicii gratuite.**
 - ▶ **Explorarea modelelor de servicii de proximitate sau mobile pentru a ajunge la persoanele izolate la domiciliu.**
-

Recomandări: Sprijin pentru sănătatea mintală și psihosocială

- ▶ **Continuarea oferirii de informații complete legat de riscurile de trafic de persoane, accesul la serviciile de bază, procesele de înregistrare, drepturile legale și alte informații esențiale** prin distribuirea de pliante, afișe informative și site-uri web guvernamentale.
- ▶ **Oferirea unei formări directe și continue furnizorilor de servicii de sănătate mintală și voluntarilor cu privire la recunoașterea factorilor de risc pentru trafic de persoane,**



- ▶ precum și la modul de a interveni în siguranță și de a raporta.
 - ▶ **Crearea de spații sigure pentru ca femeile - în special cele care se află în locuințe private - să se întrunească** pentru a crea legături sociale sănătoase și a-și oferi sprijin reciproc, precum și pentru a împărtăși informații cuprinzătoare privind riscurile și problemele privind protecția.
 - ▶ **Furnizarea de capacități tehnice în ceea ce privește răspunsul psihologic la traume/ crize, inclusiv formare rapidă specializată în materie de intervenție în caz de traume/ crize.**
-

Recomandări: Hrană, adăpost și locuințe durabile

- ▶ **Operaționalizarea unor programe imediate pentru a aborda insecuritatea alimentară a FDP din regiune.** Colaborarea cu organizații de femei pentru a atenua mecanismele negative de adaptare și pentru a preveni riscurile de violență la adresa femeilor și a fetelor în legătură cu insecuritatea crescută a acestora din cauza faptului că nu își pot asigura nevoile de bază.
- ▶ **Elaborarea și sprijinirea strategiilor de cazare pe termen lung în toate țările de frontieră.** Centrele de primire administrate de guvern trebuie să ofere mai multe spații de cazare pe termen lung și să le stabilească ca adăposturi în conformitate cu standardele internaționale.
- ▶ **Susținerea faptului că toți administratorii de adăposturi - fie că găzduiesc FDP într-o casă, o afacere locală, un hotel sau în altă parte - trebuie să adere la această [notă](#)**



- ▶ **de orientare**,⁴⁹ privind evaluarea riscurilor de violență bazată pe gen care se aliniază la standardele internaționale și ia în considerare riscurile de violență bazată pe gen și de protecție a femeilor, fetelor și ale altor grupuri marginalizate. **Nota de orientare** sfătuiește de ce și cum să fii conștient de dinamica puterii, cum să se ofere sprijin emoțional de bază și să se facă legătura cu serviciile de sprijin.
- ▶ **Asigurarea siguranței adăposturilor prin efectuarea înregistrării rezidenților și restricționarea accesului vizitatorilor publici.**
- ▶ **Oferirea unei formări de bază pentru voluntarii din adăposturi cu privire la reducerea riscurilor de violență bazată pe gen și PSEA.**
- ▶ **Asigurarea spațierii corespunzătoare a paturilor (în conformitate cu standardele SPHERE), a cantității suficiente de stații de spălare a mâinilor și a disponibilității testării COVID-19.**
- ▶ **Furnizarea de sesiuni de informare periodice pentru toți rezidenții cu privire la planurile adăpostului, programe și unde să raporteze plângeri și să găsească sprijin disponibil.**
- ▶ **Asigurarea accesului la consiliere profesională și la informații despre piața muncii.** Stabilirea de programe pentru ca FDP-urile să obțină noi competențe profesionale necesare pe piața muncii.

⁴⁹ Michelis, Ilaria. *Supporting Women and Girls Fleeing Ukraine: Guidance and Tips for Private Accommodation Hosts*. GBV AoR HelpDesk, 13 aprilie 2022, https://www.sddirect.org.uk/media/2485/gbv-aor-help-desk_guidance-and-tips-for-private-accommodation-hosts-20042022.pdf.

Recomandări: Asistență în numerar și cupoane valorice



► **Asigurarea faptului că orice asistență în numerar este coordonată cu Grupul operativ „Asistență în numerar pentru protecție” din Ucraina și din țările vecine⁵⁰ și este distribuită în mod echitabil, fără discriminare față de niciun grup de FDP, cu proceduri simple și convenabile.**

► **Îmbinarea CVA cu alte servicii (cum ar fi cele de sănătate sau de protecție).** Acest lucru s-a dovedit a fi mai eficient decât intervențiile de sine stătătoare.

► **Urmarea celor mai bune practici pentru reducerea riscurilor de violență bazată pe gen în cadrul programului de asistență în numerar.** Agențiile ar trebui să evalueze și să atenueze riscurile legate de asistența în numerar utilizând [Cutia de instrumente pentru calitatea programelor](#) de parteneriat pentru formarea în probleme de asistență în numerar (The Cash Learning Partnership Programme Quality Toolbox).⁵¹

► **Sensibilizarea femeilor cu privire la modul de accesare a CVA.** Unele dintre acestea ar putea întâmpina dificultăți dacă nu sunt însoțite la punctele de distribuție, în special persoanele în vârstă sau cu dizabilități și cei care le îngrijesc.

► **Proiectarea plăților în numerar și cupoane valorice pentru a satisface nevoile tuturor membrilor gospodăriei, inclusiv ale copiilor și ale persoanelor în vârstă.**

⁵⁰ Informațiile de contact și analiza situației pot fi găsite [aici](#).

⁵¹ Cutia de instrumente pentru calitatea programelor”. Rețeaua CALP, <https://www.calpnetwork.org/resources/programme-quality-toolbox/>. Accesat la 17 mai 2022.

Recomandări: Accesul la informații

- ▶ **Asigurarea faptului că platformele de informare pentru refugiați includ informații detaliate privind modul de acces la servicii, inclusiv locații, numere de telefon și platformele de socializare aferente.** Asigurarea faptului că cei care furnizează servicii au informații clare legate de modul în care FDP-urile pot accesa serviciile verificate pentru a facilita schimbul de informații cu refugiații.
- ▶ **Dezvoltarea de platforme de informare localizate care să sprijine schimbul de informații către zone geografice specifice, în special în cazurile în care răspunsul pentru refugiați este descentralizat către administrațiile locale.**
- ▶ **Pentru toate platformele, includerea de informații privind modul în care refugiații pot depune plângeri și reclamații, pe cine pot suna și/sau unde se pot duce în situații de urgență - inclusiv pentru incidentele de SEA.**
- ▶ **Verificarea informațiilor care sunt afișate fizic în adăposturi sau în alte locuri accesate de FDP și eliminarea informațiilor neverificate care ar putea crește riscul de trafic de persoane și exploatare.**



Recomandări: Educație

- ▶ **Integrarea tuturor copiilor strămutați în sistemul de educație al țării gazdă pentru a asigura faptul că nivelul lor de educație se efectuează în continuare în instituții acreditate.** Ministerele educației ar trebui să colaboreze cu ONG-urile locale și internaționale pentru a răspunde nevoilor specifice ale copiilor strămutați în ceea ce privește limba, recuperarea în urma traumelor, implicarea părinților/tutorelui și orice sprijin de



► recuperare sau de pregătire. În cazul în care este necesară sau preferată învățarea online, ar trebui să se pună accentul pe accesul la tehnologia adecvată.

► **Coordonarea oricărui și tuturor răspunsurilor în domeniul educației la Grupul pentru educație.**⁵²

⁵² Pentru informații de contact și analize ale situației, a se vedea: <https://www.educationcluster.net/Ukraine>

VI. Anexe



AMPLIFYING WOMEN AND GIRLS IN CRISES
VOICE

HIAS
Welcome the stranger.
Protect the refugee.